

## NATO generolas apie Baltijos šalių gynybos planą nebekalba



NATO generolas E. Ramms lankėsi Lietuvoje.

News Bridgepix nuotr.

**Vilnius**, rugsėjo 4 d. (Balsas.lt) – Vilniuje viešintis NATO Jungtinių pajėgų vadavietės Brunsume (Olandijoje) vadas generolas Egon Ramms nepaneigė, kad NATO turi konkretų

Baltijos valstybių gynimo planą, bet pareiškė apie tokius dalykus garsiai nekalbąs.

„Viešėdamas Estijoje nekalbėjau apie tokius planus ir nekalbu niekur

kitur. Tai nėra šiuo metu bent jau viešai erdvei skirtas klausimas. Šiuos klausimus turi spręsti politinė NATO vadovybė – NATO taryba”, – Vilniuje per spaudos konferenciją sakė generolas.

Tai jis pareiškė po susitikimo su Lietuvos krašto apsaugos ministru Juozu Oleku ir kariuomenės vadu Valdu Tutkumi. NATO generolas teigė buvęs neteisingai suprastas ir pacituotas kai kurių Rusijos naujienų agentūrų.

Tuo pačiu generolas pasiūlė atkreipti dėmesį, ką pasakė Vokietijos kanclerė Angela Merkel, lankydamosi Estijoje. „Manau, kad svarbus ženklas buvo tai, kad A. Merkel lankydamosi Estijoje kalbėjo apie penktą NATO sutarties straipsnį”, – sakė E. Ramms.

Kaip antradienį pranešė Estijos internetinis puslapis „Delfi.ee”, viešėdamas Estijoje generolas E. Ramms buvo pareiškęs, kad estai turi labiau pasitikėti

**Nukelta į 6 psl.**



Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

## Lietuvos veteranai iškovojo 34 medalius

**Vilnius**, rugsėjo 4 d. (ELTA) – Malmėje (Švedija) vykstančiose pirmosiose Europos veteranų žaidynių lengvosios atletikos varžybose lietuviai iškovojo 34 medalius.

Aukso apdovanojimą pelnė Birutė Kalėdienė (ietis, 26,21 m), kuri pagerino šios amžiaus grupės pasaulio rekordą. Aukso medalius taip pat iškovojo Henrikas Gulbinovičius (tollis, 6,19), Jonas Linkis (ietis, 50,29), Antanas Černiauskas (ietis, 42,39) ir Ona Kulbokienė (ietis, 36,38).

Dviem sidabro medaliais pasiūošė Vladas Zaniauskas (100 m bėgimas, 17,67 ir ietis, 42,89).

## Lietuva pristatyta pasaulio kultūrų šventėje

**Vilnius**, rugsėjo 4 d. (Bernardinai.lt) – Rugsjūčio 22–24 d. Dun Laoghaire, Co. Dublin jau aštuntąjį kartą šurmuliavo pasaulio kultūrų festivalis, kuris sukviečia šimtus dalyvių iš įvairiausių pasaulio šalių. Airijos Lietuvių Bendruomenė šiame festivalyje dalyvavo jau trečią kartą. Paskutinę šventės dieną koncertavo „Lietuviškas dobilas” ir Dublino lituanistinės

mokyklėlės „4 Vėjai” mokiniai.

Tris dienas trunkanti šventė kasmet sulaukia daugybės lankytojų ir yra vienas didžiausių kultūrinių renginių Airijoje. Šie metai ne išimtis – į festivalį susirinko minios žmonių. Per tris dienas buvo galima pamatyti apie 150 koncertų ir renginių, kurie vyko tiesiog miestelio gatvėse. Scenose keitėsi įvairių šalių atstovai,

pristatydami savo krašto dainas, tradicijas, įvairius žaidimus.

Pirmą kartą tradiciniame pasaulio kultūrų festivalyje Airijos lietuviai dalyvavo prieš dvejus metus – mūsų šalį pristatė lietuvaičių pora, pasiūošusi tautiniais kostiumais. Praėjusiais metais tautiečiai festivalio dalyviams pristatė lietuvišką virtuvę.

### Šiame numeryje:

- Sporto apžvalga (p. 2)
- Lietuvos lakūnai – pasaulio vicečempionai (p. 2)
- Socialinio teisingumo stygius Lietuvoje (p. 3)
- Kaip senoji Amerikos sostinė paveikė šių dienų JAV politiką (p. 3)
- Svajonių pakopa (p. 4)
- Fortepijoninis duetas iš Bankoko Lietuvoje (p. 4)
- Geros naujienos iš Kražių (p. 5)
- Baltoji knyga (p. 9)
- Pokalbis su smuikininiku Martynu Švėgžda von Bekker (p. 10)

#### Valiutų santykis

1 USD — 2.38 LT  
1 EUR — 3.45 LT

## Buvusiam Lenkijos prezidentui – Lietuvos apdovanojimas



L. Walesa apdovanotas už nuopelnus Lietuvos valstybei.

ELTOS nuotr.

**Vilnius**, rugsėjo 4 d. (BNS) – Buvęs Lenkijos prezidentas, „Solidarumo” judėjimo įkūrėjas, Nobelio premijos laureatas Lech Walesa apdovanotas Lietuvos užsienio reikalų ministerijos (URM) garbės ženklu „Lietuvos tūkstantmečio žvaigždė”. Apdovanojimą L. Walesai Varšuvoje įteikė Lietuvos užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas. L. Walesa apdovanotas už nuopelnus Lietuvos valstybei ir jos užsienio politikai.

„Prezidento L. Walesos vadovavimo Lenkijai laikotarpiu 1990–1995 m. buvo įveiktas abipusis nepasitikėjimas ir pakloti tvirti pagrindai dvišalių Lietuvos ir Lenkijos santykių plėtrai”, – sakoma URM pranešime spaudai.

URM garbės ženklas „Lietuvos tūkstantmečio žvaigždė” įsteigtas Lietuvos tūkstantmečiui pažymėti. Juo apdovanojami asmenys už nuopelnus, garsinant Lietuvos vardą.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-04-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SPORTO



APŽVALGA



FUTBOLAS

Paruošė **Ed. Šulaitis**



## „Lituanicos“ futbolininkai pradeda pirmenybių sezoną

Čikagos LFK „Lituanicos“ vyrų futbolo vienuolikė šį sekmadienį, rugsėjo 7 d., pradės naują pirmenybių – 2008–2009 metų sezoną „Metropolitan“ lygos I divizijoje.

„Lituanicos“ vyrai pirmąjį susitikimą žais namuose – Bambrick Park, Lemont aikštėje. Rungtynių pradžia – 3 val. po pietų. Varžovas – serbų „Belgrade“ ekipa.

Namų aikštėje Lemont lietuviai taip pat rungtyniaus ir rugsėjo 14 d. (prieš „Real FC“) ir rugsėjo 21 d. (prieš „Highlanders“). Tada vyks trejos rungtynės išvykose: rugsėjo 28 d. (prieš „Lightning“ – Yorkville), spalio 5 d. (prieš „Wings“ – Roselle), spalio

12 d. (prieš „Morava“ – Lake Villa).

Iš viso I divizijoje žais 10 komandų, tad reikės devynių susitikimų rudens rate ir tiek pat – pavasarį.

Šį sezoną į pirmenybes įsijungia viena nauja komanda, pavadinimu „Morava“, kurios namų aikštė – Serbian Center aikštyne, Lake Villa, IL.

Iki rugsėjo 28 d. rungtynės prasidės 3 val. p. p., o nuo spalio pradžios – 2 val. p. p.

Taigi lietuviai sporto sirgaliai sekmadienį popietėmis galės stebėti savuosius futbolininkus, žaidžiančius prieš amerikiečių ar įvairių tautybių komandas.

## „Fire“ pralaimėjo Houston 1:2

Praėjusį sekmadienį Čikagos „Fire“ futbolo vienuolikė viešėjo Houston, TX, kur turėjo nusileisti vietos „Dynamo“ ekipai 1:2. Nepaisant, kad pas čikagiečius jau žaidė JAV olimpietis Brian McBride ir 6-ą minutę jis įmušė įvartį (1:0) „Fire“ naudai, tačiau varžovai greitai išlygino, o 39-ą minutę – persvėrė rezultata 2:1.

Po šio pralaimėjimo „Fire“ išliko MLS lygos Rytų konferencijos trečioje vietoje su 35 taškais. Pirmauja „Columbus“ (40) ir „New England“ (38).

Šį šeštadienį čikagiečiai namuose (Toyota Park) rungtyniaus prieš New York „Red Bull“ vienuolikę. Pradžią 7:30 val. vak.

## Lietuvos futbolininkai FIFA „reitinge“ pakilo į 54-qį vietą

Kartą per mėnesį Tarptautinė futbolo federacija skelbia pasaulio futbolo rinkinių „reitingus“. Naujai paskelbtame sąraše Lietuva iš 59-os yra pakilusi į 54-ą vietą. Tam įtakos turėjo lietuvių pergalė prieš Moldovą 3:0. Tai mūsiškiams pridėjo 45 įskaitinius taškus.

Pirmoje vietoje išliko Ispanija, o į antrąją (iš trečios) pakilo Italija, kuri aplenkė Vokietiją, Olandiją, Kroatiją, Braziliją, Argentina, Čekiją, Portugaliją, Turkiją (jos visos pirmame dešimtuکه išsidėsčiusios tokia tvarka).

Lietuvos kaimynės – Latvija yra 63-oje, o Estija – 128-oje vietoje.

## Lietuvos laukia svarbios rungtynės

Šį šeštadienį, rugpjūčio 6 d., Lietuva žais pirmąsias rungtynes (prieš Rumuniją) 2010-ųjų metų pasaulio atrankos turnyre.

Lietuvos rinktinė rungtyniaus išvykoje prieš rumunus, kurių dar nėra nė karto įveikusi ar pasiekusi lygiąsias. Per pastaruosius 12 metų Lietuva buvo susitikusi su šiais varžovais 6 kartus. Beje, Rumunija

FIFA naujausiame „reitinge“ užima 13-ą vietą (tuoj pat po galingos Rusijos).

Antrasis rudens sezono Lietuvos rinktinės pasirodymas tame pačiame turnyre vyks naujame stadione Marijampolėje rugsėjo 10 d. (trečiadienį). Tada lietuviai išmėgins jėgas su Austrijos rinktine, kuri FIFA „reitinge“ užima 101-ąją vietą.

## Lietuvos rinktinės žaidėjai užsienyje

Lietuvos rinktinės žaidėjas Deividas Šemberas rungtyniauja Rusijos aukščiausio futbolo lygai priklausančioje Maskvos CSKA vienuolikėje. Jo atstovaujama komanda, praėjusį šeštadienį įveikė Maskvos „Lokomotiv“ ekipą 2:0. Lietuvis žaidė iki 82-os rungtynių minutės. CSKA po 20 rungtynių turėjo 32 taškus ir buvo lentelės 4-oje vietoje.

Kitas Lietuvos futbolo rinktinės gynėjas – Marius Stankevičius sėkmingai žaidžia Italijoje. Jis priklauso aukščiausios lygos Genujos „Sampdo-

ria“ vienuolikei, kuri praėjusį sekmadienį namuose rungtyniavo su čempionės vardą ginančia Milano „Inter“ komanda. Šis susitikimas baigėsi lygiosiomis 1:1. Lietuvis pradėjo pagrindinėje sudėtyje ir žaidė iki 57-os minutės, o tada buvo pakeistas.

Lietuvos futbolo rinktinės kapitonas Tomas Danilevičius irgi rungtyniauja Italijoje. Tačiau jis atstovauja antrojo diviziono – „Livorno“ klubui. Šeštadienį jo vienuolikė įveikė „Avellino“ ekipą 3:1. Tomas žaidė visas rungtynes.

## Lietuvos lakūnai – pasaulio akrobatinio skraidymo vicečempionai!



**VYTAUTAS ŽEIMANTAS**

**Eltonas Meleckis buvo antras**

Rusijoje, Novosibirsko mieste įvyko akrobatinio skraidymo lėktuvais Jak-52 pasaulio čempionatas. Jame puikiai pasirodė Lietuvos komanda. Ji iškovojo sidabro medalius. Mūsų šaliai Pasaulio čempionate atstovavo Eltonas Meleckis, Viktoras Kurbedis, Kazys Antanavičius, Aurimas Bezaras ir Žilvinas Lidžius. Mūsų komanda nusileido tik čempionato šeimininkams Rusijos pilotams. Treči liko Baltarusijos lakūnai.

Žinomas akrobatikos meistras Eltonas Meleckis buvo antras ir asmeninėje įskaitoje, o absoliučiu nugalėtoju tapo rusas Anton Berkutov.

Lakūnai, sugrįžę iš Novosibirsko surengė Lietuvos aeroklubo patalpose spaudos konferenciją, kurioje dalyvavo Lietuvos akrobatinio skraidymo federacijos prezidentas Algimantas Žentelis, kiti lakūnai, veteranai.

**Jak-52 gaminami Rumunijoje**

Į klausimą, kodėl būtent su Jak-52 tipo lėktuvais rengiami pasaulio čempionatai, Algimantas Žentelis atsakė, kad jie šiuo metu yra vieni iš populiariausių. Šios kategorijos pasaulio čempionatą Tarptautinė aeronautikos federacija (FAI) į varžybų kalendorių įtraukė dar 2006 metais. Tokį sprendimą lėmė tai, kad rusų konstrukcijos mokomieji akrobatiniai lėktuvai Jak-52 po Sovietų Sąjungos griūties plačiai pasklido po pasaulį ir yra labai populiariūs. Manoma, kad privatizavus sovietų aeroklubų techniką tokių lėktuvų į kitas šalis pateko net keli šimtai. Dabar Jak-52 gaminami Rumunijoje. Jų apstu Europoje ir Amerikoje, ypač JAV. Daug jų turi ir Lietuva. Vien Pietų Afrikos Respublikoje skraido 33 Jak-52.

Būtent šioje Afrikos šalyje prieš porą metų turėjo įvykti pirmasis akrobatinio skraidymo lėktuvais Jak-52 pasaulio čempionatas. Tačiau planuotas renginys dėl pernelyg didelių atstumų strigo. Tada iniciatyvos surengti pasaulio čempionatą ėmėsi šviesaus atminimo Lietuvos aviacijos

**Lietuvos akrobatinio skraidymo komanda su pasaulio čempionate iškovota taure.**

**Vytauto Žeimanto nuotr.**

**DRAUGAS**

(USPS-161000)

**THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY**

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.**

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiučiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

**Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.**

**JAV**

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

**Kanadoje (USD)**

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00 • 3 mėn. \$100.00

**Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis**

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

**TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:**

**JAV**

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

**Kanadoje (USD)**

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

**Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis**

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

**redakcija@draugas.org**

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

**aldaze@gmail.com**

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome prisiųsti kopiją.

El-paštas:

**rastine@draugas.org**

**skelbimai@draugas.org**

# SOCIALINIO TEISINGUMO STYGIUS LIETUVOJE



**DR. PAULIUS SAUDARGAS**

Mokiniais ir studentais rugsėjįškai pražydusiose gatvėse apima toks rudeniškai brandus pasiryžimo naujiems darbams jausmas... O karingai nusiteikus darbams imi dairytis – kokia gi Lietuva iš tiesų išaušo ši rugsėjį, lyg nuotaka paslėpta po pirmokėlių gvazdikų ir kardelių šydu. Kokia ji šiandien ta trispalvė mūsų Tėvynė, nebespėjanti paskui infliacijos rodiklius ir emigruojančius tautiečius, išbąlusi ekonominės krizės grėsmėje, nuraudusi korupcijos voratinklyje. Tačiau jeigu būčiau paprašytas įvardinti tik vieną, pačią didžiausią mūsų šalies bėdą, neabejodamas teigčiau – Lietuvoje šiandien labiausiai trūksta socialinio teisingumo.

Pasipūtėlė demokratija puikuoja istorijos liudijimo išrašu: „demokratija turi daug ydų, bet žmonija kol kas nieko geriau neišrado“. Tačiau, demokratija be orių gyvenimo sąlygų kiekvienam, socialinių garantijų, kvalifikuoto ir visiems prieinamo švietimo, priimtinos sveikatos apsaugos sistemos, deramo atlyginimo ir pensijų nėra laimingasis „Eldorado“ turintiems tik formalią teisę visu tuo naudotis, bet jokių tikrų galimybių. Demokratija, savo biurokratijos stalčiuose pametusi socialinio teisingumo receptą yra gera ir rūpestinga mamytė tik pinigais grįstam „elitui“, o likusiai visuomenės daliai – tai pikta ir negaillestinga pamotė.

Tam, kad nubrėžti gaires socialinio teisingumo kūrimui pirmiausia reikia aiškiai suvokti, kas yra socialinis teisingumas. Visų pirma, socialinio teisingumo sąvoką būtina aiškiai atskirti nuo socialinės lygybės sąvokos. Sovietų eksperimentą marksistinio „laimės žiburio“ link visi patyrėme: iš centro prievarta kuriamos lygiavos dar kartą patirti nebesinorėtų. Kalbant apie teisingumą, tai jis iš dalies įgyvendinamas dėl pranašumo jausmo prieš tuos, kurių savanaudiški siekiai yra apriboti. Socialinis teisingumas bus įgyvendintas tuomet, kai turtingas verslininkas nebus „elitiškesnis“ už kitos srities profesionalą, įtakingas teisininkas nebus teisingesnis už kasdien mokinius vedantį į tiesą mokytoją, sporto klube pavargęs valdininkas nebus labiau nusipelnęs tinkamos sveikatos apsaugos už sergantį bedarbį. Socialinis teisingumas bus įgyvendintas tuomet, kai patekti į žurnalo viršelį dėl to, kad nusipirkai prabangų niekutį bus jei ne gėda, tai bent jau juokinga.

Socialinis teisingumas yra daug labiau aktualus jaunos demokratijos šalims Rytų Europoje patiriančioms stiprius ekonominius ir socialinius

lūžius, nei nusistovėjusių tradicijų Vakarų Europos valstybių piliečiams. Lietuvoje gausu pavyzdžių iliustruojančių netgi atvirkštinius – socialinės neteisybės kūrimo veiksmus. Pavyzdžiui, pensijų nusavinimas iš dirbančiųjų pensininkų arba taip ir neištesėti pažadai laiku įvesti dėsningai kintančių mokesčių sistemą. Taigi, Lietuva kenčia socialinio teisingumo deficitą. Ką daryti?

## Solidarumas per atsakomybę

Šiuolaikinių socialinių mokslų profesoriai laužo galvas bandydami išspręsti lygtį su dviem kintamaisiais: laisve ir lygybe. Šią lygtį visuomenė sprendžia jau daugelį šimtmečių. Tai būtų vienintelė iki šiol neišspręsta lygtis su dviem kintamaisiais, jei tie kintamieji nepriklausytų tam pačiam dydžiui (t.y. jie gyvena ant tos pačios koordinatų ašies). Teisybė socialiniu požiūriu bus įgyvendinta tada, kai žmonija bus lygi ir laisva vienu metu. Tačiau neįmanoma kalbėti apie laisvę ir lygybę vienu metu neįvedus į politinės doktrinos lygtį naujų matmenų, visų pirma atsakomybės dimensijos. Ekonomikoje negalima vengti natūralių rinkos dėsnių, tačiau visuomenės socialiniame ir kultūriniame sektoriuje būtinas vieningumas. Skirtinagai nuo socialistų, krikščioniškoji demokratija siūlo solidarumą kurti visuomenėje ne prievartiniu (centro kontrolės) būdu, tačiau per kiekvienos asmenybės ugdymą ir visuomenės savimonės kėlimą. Nekalbant apie tiesioginę valstybės atsakomybę, nepakeičiamas šioje užduotyje tampa stiprus nevyriausybinis sektorius, bažnyčios bendruomenės bei kiekvienas pilietiškumą, visuomeninę atsakomybę ir dvasinę brandą didinantis veiksnys. Sveikoje visuomenėje kiekvienas jos narys pats turi norėti būti solidarus su kitais.

## Pinigų moralinė devalvacija

Laisvę būtina užtikrinti materialiojoje plotmėje, tačiau lygybės reikia siekti dvasiniame, nematerialiame lygmenyje. Negalima uždrausti uždirbti, turėti ir tuo džiaugtis, tačiau pinigai negali tapti visuomeninės pagarbos ženklu ir pseudoelito skiriamuoju bruožu. Visuomenės viršūnė yra tie žmonės, kurie tai visuomenei suteikia daugiau prasmės, šviesos ir šilumos, o ne spindintys šaltu ir tuščiu prabangos blizgesiu. Kaip pasiekti pinigų moralinį vertės sumažėjimą?

Pirmiausia visuomenės savimonės šviesoje privalo sugriūti „laisvo žodžio“ mitas. Laisvas žodis pas mus iš tiesų laisvas, tačiau labai brangus. Plėtojama karšta tema žiurovai gali vertinti, stebėtis, tikėti, netikėti, galų gale nesidomėti... Tačiau jie negali pasirinkti pačios problemos, nes televizijos laidas užsako ne jie. Nacionalinę žiniasklaidą būtina plėsti ir kelti jos kokybę. Žinoma, nacionalizuoti „Lietuvos ryto“ nesiūlau, tačiau objektyvaus (gal net valstybinio) dienraščio iš tiesų neturime. Valstybinė televizija už auditoriją kovoja su komercinėmis, deja, dažniausiai tais pačiais ginklais. Gilesnės perspektyvos žvilgsnį užgožia pragmatinis paklausos-pasiūlos dėsnis.

**Nukelta į 8 psl.**



## Kaip senoji Amerikos lietuvių sostinė paveikė šių dienų JAV politiką

**ALEKSAS VITKUS**

Scranton, Pennsylvania valstijos miestas, kadaise buvęs tos valstijos ketvirtuoju pagal dydį pramonės centru, o dabar jau kiek ekonomiškai sumenkęs, per šįmetinę Amerikos prezidentinių rinkimų kampaniją staiga atsiradęs JAV politikos dėmesio centre, vėl prabudo ir buvo pagarbiai minimas Amerikos žiniasklaidoje.

Kodėl tai atkreipė ir mano dėmesį? Prisiminiau, kad mes, tiksliau pasakius – pirmabangiai – lietuviai imigrantai, pradėję ten kurtis jau nuo XIX a. pabaigos, netrukus išplėtė Scranton į didelį, daugiau nei 10,000 žmonių skaičiuojantį lietuvių telkinį, kuris tada ne vieno buvo vadinamas Amerikos lietuvių sostine.

Lietuvius, kaip ir kitus Europos imigrantus, čia traukė didžiosios kietosios anglies (antracito) kasyklos, kuriose, nerasdami kokio nors lietuviui, žemės ūkio žmogui, jam tinkamesnio darbo, tūkstančiai rado pragyvenimo šaltinį tose dulkių pilnose, pavojingose, sveikatą naikinančiose kasyklose. Lietuviai artojai tapo „maineriais“. Pats miestas įsikūręs Pennsylvania valstijos šiaurės rytų kampelyje, siaurame Lackawanna upės slėnyje, apsuptas gražių kalnelių ir tarp jų tviskančių puikių poilsiui tinkamų ežerų.

Amerikos lietuvių istorijoje Scranton ir kiti rytinės Pennsylvania valstijos apylinkių miestai suvaidino didelį vaidmenį. Čia darbavosi kun. Antanas Kaupas ir jo sesuo Marija Kaupaitė, kurios iniciatyva buvo įsteigtas kazimieriečių mergaičių vienuolynas. Scranton kurį laiką gyveno ir dirbo kaip gydytojas aušrininkas dr. Jonas Šliūpas. „Dipukų“ laikais čia buvo apsigyvenęs rašytojas Liudas Dovydenas. Netoli Scranton esančiame Wilkes-Barre miestelyje gimė ir mūsų „Draugas“. 1909 m. liepos 12 d. pasirodęs kaip savaitraštis, vėliau Čikagoje tapęs dienraščiu, kitais metais švešias savo šimto metų sukaktį.

Ilgainiui Scranton, kadaise skaičiavęs netoli 150,000 gyventojų, išsikėlus plieno fabrikams ir išnykus pelningų kasyklų akmens anglies klodams pradėjo merdėti. Jo aukso amžius baigėsi, ir miestas tapo paprastu provincijos užkampiu. Nors miestelio valdžia stengėsi pritraukti naujų pramonės šakų, kaip elektros reikmenų, popieriaus, plastiko, šilko, mezginių ir kt., daug kas išsikėlė, ir Scranton beliko tik apie 70,000 gyventojų, iš kurių 6 proc. – bedarbiai. Pagal „Forbes“ žurnalą, šiandien Scranton yra vienas iš „sparčiausiai mirstančių“ Amerikos miestų, todėl dažnai laikomas pajuokos objektu, panašiai kaip Peoria, IL, arba Hoboken, NJ. Nedaug čia beliko ir lietuvių.

Reikalai pakito, kai, įsisiūbavus prezidentinei rinkimų kampanijai, ši pavasarį demokratų partijos kandidatė Hillary Clinton, ieškodama pergaltės Pennsylvania valstijoje, užsiminė, jog jos tėvas užaugo Scranton mieste, ir kad ir ji ten praleido kelerius savo vaikystės metus – kas turėjo reikšti jos ištvermę, charakterio tvirtumą ir sugebėjimą užjausti paprastą užguitą darbo žmogų. Paminėjęs, kad ji ten, savo tėvų vasarvietėje, išmoko naudoti ir šaunamą ginklą, Hillary ne tik laimėjo Pennsylvania pirminius rinkimus, bet taip pat ir surado temą, kurios laikydamasi nurungė Barack Obama ir kitose „darbo žmonių“ (blue color) valstijose.

O kai prieš keletą dienų Barack Obama sau pasirinko kandidatą į viceprezidentus Delaware valstijos senatorių Joe Biden, kuris tai valstijai atstovavo per trisdešimt metų, pasirodė, kad pats svarbiausias Biden biografijos faktas buvo tai, kad jis praleido dešimt metų augdamas tame pačiame „darbo žmonių“ Scranton. Obama, pristatydamas Biden, išdėdžiai tarė: „Joe yra tas vaikinys – peštukas iš Scranton, kuris, nepaisant to, išmoko niekada nepasiduoti.“

Smukus geram Scranton įvaizdžiui, viename anų laikų (1972 m.) populiarios TV programos „All in the Family“ epizode, kuriame senstelėjusi Edith Bunker liguistai susirūpinusi skundžiasi savo vis silpnėjančiais moteriško patrauklumo hormonais, jos vyras, fanatiškas rasistas ir šovinistas Archie Bunker jai siūlo pailsėti ir skristi į Florida, tačiau ji užsispyrusiai jam tvirtina: „I wanna go to Scranton.“

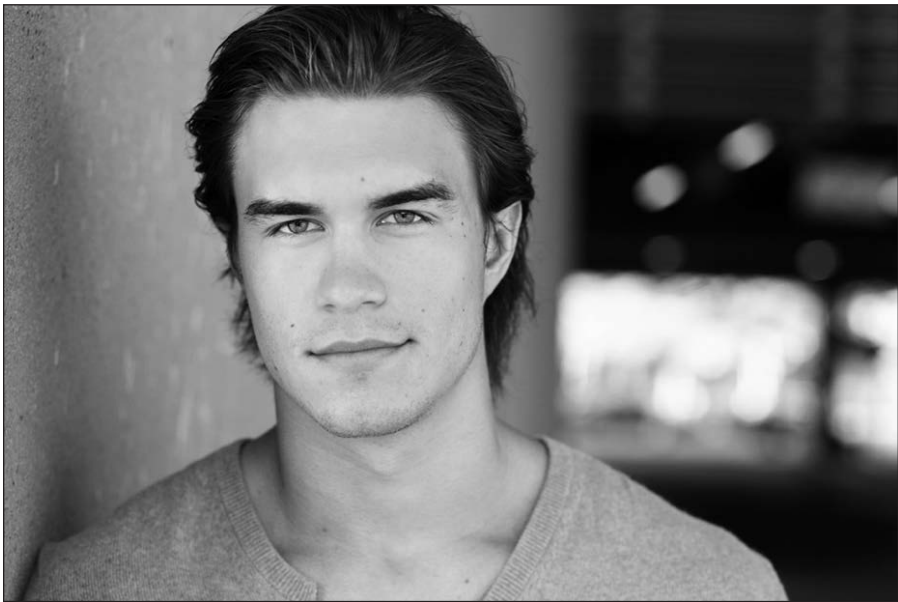
Iš tikrųjų Scranton po truputį jau atranda būdų, kaip prisikelti iš ilgai trukusio ekonominio nuosmukio. Čia įsikūrė „New York Yankees AAA“ beisbolo komanda, pagerėjo istorijos, mokslo ir meno bei geležinkelių muziejai. Čia dar veikia garsi jėzuitų mokykla, Marywood University, University of Scranton ir kt.

Šįmetiniuose prezidento rinkimuose, kur ekonominiai reikalai ir darbo žmonių rūpesčiai tapo svarbiausiais ir lemiamaisiais sprendimų veiksniais, Scranton virto simboliu tokio gyvenimo, kuris turėsias pagerėti į valdžią atėjus naujai demokratų administracijai. Panašiai kaip Rusijai įsiveržus į Gruziją, prezidentinis kandidatas į prezidentus John McCain padaršino užpultuosius, sakydamas, jog „dabar mes visi gruzinai“, taip ir kiekvienas žymesnis demokratas dabar norėtų sakyti, kad jis yra Scranton gimęs, augęs ar kurį laiką ten pagyvenęs, ar bent pro ten pravažiavęs, tuo girdamasis savo gajumu ir sugebėjimu prisikelti po bet kokių, kad ir laikinai pralaimėtos, politinės kovos.

Prisiminus, kad Scranton mieste ir apylinkėse jau beveik pusantro šimtmečio gyveno tūkstančių atkaklaus lietuviško kraujo turinčių mūsų palikuonių, norėčiau manyti, kad skaitytojas nesistebės, matydamas amerikiečius politikus giriantis savo, o ką žinai, gal ir „lietuviška“ Scranton giminyste.

## LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH



Rob Mayes.

# Svajonių pakopa

VIKTORAS STANKUS

Mes, lietuviai, laimingi, kad tarp amerikiečių pagarsėję lietuvių kilmės asmenys, viešai pabrėžia savo lietuvišką kilmę. Tai, pavyzdžiui, aktoriai Rūta Lee, Ann Jillian, Lawrence Harvey bei kiti, sportininkai Johny Unitas, Dick Butkus, Al Gray, futbolininkas Joe Jurevičius, grįžęs namo žaisti į Cleveland „Browns“ komandą, Žydrūnas Ilgauskas, žaidžiantis Cleveland „Cavaliers“, ir daugybė kitų profesijų žmonių.

2008 m. rugpjūčio 11 d. „USA Today“ žurnalisto William Keck straipsnyje rašoma apie šiandien besireiškiantį 23 metų jaunuolį, clevelandietį, aktorių ir muzikantą Rob Mayes ir jo vaidmenį naujame MTV filme „The American Mall“. Straipsnyje Rob aiškiai pabrėžė savo lietuvišką kilmę, šeimoje išugdytą meilę muzikai. O tos pačios dienos „New York Times“ numeryje kritikė Susan Stewart teigiamai įvertino Rob Mayes vaidybą filme, skirtame jaunajai kartai.

Filme Rob, vaidinantis Joey, su savo jaunais draugais, prekybos centro (molo) valytojais, suburia muzikinę grupę, kuriai Joey vadovauja. Iš šiukšlių atrenka neturtingos, bet patrauklios filmo veikėjos Ally (Nina Dobrev) išmestas, jos sukurtas, bet neužbaigtas dainas. Dainoms pritaiko žodžius. Ilgainiui abudu jas duetu patraukliai sudainuoja.

Bet išpaikinta Madison (Autumn Reeser), kurios tėvas yra prekybos centro savininkas, nusprendžia prisivilioti Joey. Ji įsiperša į grupę dainininke, pasiekia, kad grupė būtų pavadinta jos vardu, mat jos pinigais ši ir bus reklamuojama. Bet ilgainiui Joey, pasiilgęs kuklios, paprastos, bet gražios Ally, grįžta tarp savų kurti gyvenimą su sielos drauge. Tyra meilė nugali dirbtinumą.

Filme pasireiškia Rob gabumai – jis dainuoja, groja gitara, atlieka šmaikščius šiuolaikinius šokio judesius.

2008 m. rugpjūčio 11 d. stebėti MTV filmo premjerą Clevelande per didingus „Boneyard“ restorano televizorius susirinkusiems šeimos nariams, iš San Francisco atskridusiam dėdei Romui Strimaičiui su žmona

Vita, bičiuliams ir draugams filmas priminė Rob gyvenimo tikrovę. Rob negalėjo pabėgti nuo savo pirmos meilės – muzikos ir su ja susijusios vaidybos.

Dėl patrauklios laikysenos Rob motina Diana Strimaitytė-Mayes jau nuo 5 metų rado jam modelio darbą. Rob kūnas bei koordinacija tobulėjo Clevelando sporto klubo „Žaibas“ lengvosios atletikos ir krepšinio komandose. Muziką pamėgo klausydamas, kaip jo dėdė Romas Strimaitis grojo ir vadovavo Clevelande itin populiariam tarp lietuvių orkestrui. Rob slovenų kilmės tėvelis Bob Mayes, mylintis lietuviškas dainas, orkestre grojo būgnais. R. Strimaitis perkeltas į Washington, DC dirbti advokatu, grįždavo į Clevelandą su naujomis gaidomis pianinui, parodydavo Rob, kaip groti, o mama Diana toliau padėdavo.

Ir seneliai, ypač senelis Anicetas Strimaitis su savo žmona Stase, drąsindavo Rob laikytis tiesaus kelio, išlikti ištikimam savo paveldui, būti naudingam žmonijai.

Rob baigė gimnaziją 2003 metais, galvojo stoti į medicinos mokyklą, bet pasinaudojo proga lankyti Dulwich College Londone ir gastroliuoti po Europą su tarptautine dainininkų grupe.

Kai įvyko rugsėjo 11 d. tragedija, apsisprendė tarnauti Amerikos labui. Buvo priimtas į West Point, bet pasirinko Naval Academy Annapolis, norėdamas tapti Navy SEAL, tačiau ten uždrausta kadetams klausytis muzikos. Rob neiškentė, pradėjo rašyti melodijas, kurti dainas, išleido savo pirmą septynių dainų albumą „Glimpses of Truth“. Po pusantrų metų išstojo iš laivyno, persikėlė į New York, vaidino „Law and Order Special Victims Unit“. Po filmo „Mall“ vaidins „Cold Case“ ir filme „Brooklyn to Manhattan“.

Rob Mayes dar jaunas, bet galima matyti, kad jo vaidyba daug žadanti. Jis tyros nuotaikos, kad toks išliktų, to tikisi jo seneliai, tėveliai. Kad išlaikytų per gyvenimą tai, ką iš Clevelando kilęs komikas aktorius Bob Hope, pagerbtas Baltuosiuose rūmuose aštuonių Amerikos prezidentų, per gyvenimą pildė – kelti žmonėms gėrio jausmus.

## PASAULIUI APIE LIETUVĄ: Trikalbis fortepijoninis duetas iš Bankoko Koncertas tęsiasi... tris mėnesius

JADVYGA GODUNAVIČIENĖ

lietuviškai.

Lietuvos muzikų rėmimo fondo rengiamas tarptautinis menų festivalis „Druskininkų vasara su M. K. Čiurlioniu“ šiemet vyksta jau šestą kartą. Tris mėnesius, nuo birželio iki rugsėjo, miestas prie Nemuno, padovanojęs Lietuvai genialųjį dailininką ir muziką, gyvena jo kūrybos dvasia. Aikštėse, mokyklų, poilsio namų salėse, muziejų kiemuose, prie paminklų, bažnyčiose koncertuoja žinomi mūsų šalies ir iš svetur atvykę muzikantai, dainininkai, ansambliai, chorai, rengiamos konferencijos, meistriškumo kursai. Kaip pabrėžia Lietuvos muzikų rėmimo fondo direktorė Liucija Stulgienė, „Kartu su Druskininkų miesto savivaldybe, rėmėjais, talkininkais džiaugiuosi, jog nuostabūs Lietuvos kurortas vėl skelbia Lietuvai ir pasauliui, kad M. K. Čiurlionis yra mūsų pasididžiavimas, kad jo kūrybinis palikimas yra gyvas, atliekamas ne tik mūsų šalies vargonininkų, pianistų, dainininkų, instrumentinių ansamblių, chorų.“

Tarp nemažo būrio festivalio dalyvių iš svetimų kraštų šiemet yra ne tik muzikos atlikėjai, bet ir M. K. Čiurlionio kūrybos tyrinėtojai iš Prancūzijos, Vokietijos, Rusijos, Lenkijos. Jie kartu su Lietuvos specialistais dalyvauja studijų savaitėje, konferencijoje.

Vieni iš tolimiausių svečių šiemet buvo Tailando sostinėje Bankoke daugiau kaip aštuonerius metus gyvenantis lietuvis pianistas Artas Balakauskas su žmona, taip pat pianiste tailandiete Indhuon Srikaramonda-Balakauskas ir septynmete, irgi muzikuojančia dukrele Asta. Balakauskų fortepijoninis duetas skambino įvairių kompozitorių kūrinius, aišku ir M. K. Čiurlionio, kurio muziką jie nuolat garsina svetur.

Šis duetas Lietuvos muzikų rėmimo fondo jau buvo pakviestas į 2002 metų festivalį „Sugrįžimai“, kurio koncertuose su didžiausiu pasisekimu skambino Arto tėvo, garsaus Lietuvos kompozitoriaus Osvaldo Balakausko specialiai jiems sukurta opusą „Seasons“. Dukrelę tada atsivežė dar vystykluose, o šiandien ji jau ne tik puikiai kalba, bet ir rašo

Po koncertų ir susitikimų Druskininkuose Balakauskai susitiko su žurnalistais Vilniuje, Stasio Vainiūno namuose. Pokalbyje svečiai pasakojo apie Tailando kultūrą, papročius, muziką, gamtą, žmones. Lietuvių ten nedaug kur aptiksi, jokios bendruomenės nėra, tad Artas yra vientelis dukrelės lietuvių kalbos mokytojas. Žmonos taip pat. Mažoji viešnia kiek nuobodžiavo, kol susirinkusieji kalbėjosi, tačiau bematant atgijo paėmusi į rankas smuikėlį, kartu su motina grodama smagias tailandietiškas melodijas. Paskui vakarui baigiantis prie fortepijono sėdo abu tėvai.

Šiuos du jaunus žmones, nuo mažumėsėjusius muzikos keliu, tęsusius mokslus užsienio šalyse, ir suvedė muzika. Dabar jų duetas, o ir kiekvienas atskirai, daug koncertuoja su Bankoko simfoniniu orkestru įvairiose kitose šalyse, dirba pedagoginį darbą, dalyvauja konkursų vertinimo komisijose. Indhuon – artima tenykštei karališkajai dinastijai, studijavo JAV, Šveicarijoje. Artas mokėsi ne tik Vilniuje, bet ir Maskvoje, Prancūzijoje.

Susitikimuose su klausytojais, žurnalistais dalyvavo ir Arto Balakausko motina, muzikos pedagogė Jevgenija Balakauskienė, kuri labai didžiuojasi sūnaus šeima. Taip pat ir dukra, žinoma dailininke Irma Balakauskaite, kuri tą pačią dieną pakvietė į savo parodos atidarymą. Jevgenija Balakauskienė juokauja, kad į Lietuvą 1956 metais iš Kijevo atvyko į Dainų šventę ir nebeišvyko. Tuomet ją likimas suvedė su kompozitoriumi Osvaldu Balakausku. Nors santuoka ir suiro, bet liko gabūs vaikai. Tik gaila toli, oi, kaip toli gyvena...

Beje, Arto Balakausko šeima, kaip jis pats pasakojo, yra trikalbė: tėvai tarpusavyje kalbasi angliškai, mama su dukrele – tailandietišškai, o Asta su tėvu, kaip jau minėta, tik lietuviškai. Visų bendra kalba – muzika. Argi ne puikūs tokie jauni, gabūs pasaulio kultūros žmonės, garsinantys Lietuvos vardą po tolimus kraštus ir žadantys vėl ir vėl atvykti į mūsų kraštą, kuris jiems savas ir mielas!



Liucija Stulgienė (antra iš kairės) su Balakauskų šeima.

# Geros naujienos kultūrai iš Kražių

**LIBERTAS KLIMKA**

Žemaitijoje nuo seno iškiliai pažymima šv. Roko, ligonių ir pavargėlių dangiškojo globėjo diena. Iškilūs atlydai vyksta ne vienoje parapijoje. O štai Kražių miestelyje jau susiklostė tradicija po šios bažnytinės šventės rengti ir muzikos festivalį. Tačiau šių metų šv. Rokas (rugspjūčio 17 d.) čia tikrai buvo išskirtinis, nes šventė sutapo su Kražių kolegijos pastato restauravimo pabaiga. Kartu tai buvo ir Kultūros centro, pavadinto Motiejaus Kazimiero Sarbievijaus vardu, įkurtuvės. Labai lauktas įvykis, kultūros darbuotojų svajonės išsipildymas, reikšmingas miesteliui, regionui, visai Lietuvai, o ir dar plačiau...



**Kražių kolegija.**

Kaip nepasidžiaugti tuo, kad iš griuvėsių pakilo toks praeityje garsus kultūros ir mokslo švyturys... Juk vyskupo Motiejaus Valančiaus žodžiais: „Kražiai – tai vieta, iš kur nuo amžių plūdo šviesa į Žemaitiją”. Ir iš tikrųjų, šis nedidelis miestelis Lietuvos istorijoje vis paminimas gražiais žodžiais, ypač kalbant apie švietimą, kultūrą, mokslą. Prieš 400 metų čia įsikūrė Jėzuitų ordino vienuoliai. 1614 m. jiems buvo leista steigti aukštesniosios pakopos mokyklą – kolegiją. Lietuvos didysis etmonas Mikalojus Kristupas Radvila kolegijai paskyrė pradėtą statyti pilį gražiam Kražantės upelės vingyje. Tolesnę statybą parėmė kitas garsus karvedys Jonas Karolis Chodkevičius. Pusę Gilvyčių dvaro neturtingų mokinių išlaikymui užrašė Petras Šiukšta. Neapvyklė tėvai jėzuitai visuomenės lūkesčių: Kražiuose, bendradarbiaujant su Vilniaus akademija-universitetu, subrandintos tikrai gražios mokslo ir kultūros tradicijos. Čia sintaksę ir retoriką jaunuoliams dėstė Motiejus Kazimieras Sarbievijus (1595–1640), kurio lotyniškais posmais apdainuotas Kražių ir Vilniaus apylinkių gamtos grožis stebino Europą. Kolegijoje profesoriavo Albertas Vijūkas-Kojelavičius (1609–1677), pirmosios Lietuvos istorijos autorius. Taip pat ir Mikalojus Dauša (1527–1613), pirmosios lietuviškos knygos Lietuvos teritorijoje leidėjas; jo žodžiai apie gimtąją kalbą jaudina ir šiandien. Kolegijos rektoriumi buvo Žygimantas Liaukšminas (1596–1670), garsaus muzikos teorijos vadovėlio autorius. Kolegijoje buvo mokoma muzikos, veikė mokyklinis teatras, statęs misterijas, antikos pjeses, originalius kūrinys.

Kražių mokykloje didelis dėmesys būdavo skiriamas ir gamtos bei tiksliesiems mokslams. Čia dirbo fizikos profesorius Benediktas Dobkevičius (1722–?), pirmasis Kražiuose ir Vilniuje plačiai dėstęs Izaoko Niutono pažiūras ir dėsnius, taip pat matematikas, astronomas ir architektas Tomas Žebrauskas (1714–

1758), būsimasis Vilniaus universiteto reformatorius. Praktinius geodezijos, kartografijos, gnomonikos (saulės laikrodžių projektavimo) ir matininkystės kursus be jo dar dėstė žymūs specialistai Stanislovas Jurevičius (1713–?) ir Ignotas Lappa (1741–?). Įdomu, kad šie kursai, taip pat ir praktinė mechanika, buvo skaitomi ne lotyniškai, bet lenkiškai – platesniam jaunuomenės ratui. Kolegija garsėjo ir savo biblioteka – iki XIX a. pradžios joje sukaupta per 4,000 tomų. O pirmuosius knygų rinkinius šiai bibliotekai dovanojo vyskupai Merkelis Giedraitis ir Mikalojus Pacas. Mokyklos bibliotekinininku dirbo būsimasis Žemaičių vyskupas Motiejus Valančius (1801–1875). Štai kokių garbingų žmonių pėdos įmintos Kražių žemėje...

Jėzuitai, žemaičių didikų remiami, pastatydino 1689 m. puošniausią regione bažnyčią, konsekruotą Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų titulu. Legenda byloja, kad jos pagrindinį altorių puošė paties Leonardo da Vinci tapytas Madonos paveikslas. Ant Vytauto kalno nuo seno stovėjo medinė parapijos bažnyčia, išdailinta nagingų vietinių meistrų. O kitoje miestelio pusėje profesorius Tomas Žebrauskas suprojektavo barokinę bažnyčią benediktininių vienuolynui. Būtent šios bažnyčios didvyriškas gynimas, caro valdžiai 1893 m. nusprendus ją uždaryti ir nugriauti, tapo dvasinės žemaičių tvirtybės įrodymu, kartu ir aiškiu tautinio atgimimo ženklu. Mūsų istorijoje tie įvykiai žinomi „Kražių skerdynių” vardu.

Bėgo metai... Daug šlovingos praeities dalykų nugrimzdo į nebūtį. Seniai nebėra puošniosios jėzuitų bažnyčios, karo metais sudegė ir parapijinė, iš kolegijos pastatų komplekso beliko vienas korpusas. Tačiau švietimo tradicijos pasirodė beesančios gajos. Kai Jėzuitų ordinas 1773 m. buvo panaikintas, Kražių kolegija tapo apygardine mokykla, vėliau perorganizuota į gimnaziją. Joje nestokota gerų mokytojų; pavyzdžiui, XIX a. pirmoje pusėje čia darbavosi fizikas Jonas Sobolevskis (1799–1829), vienas iš garsiosios vilniškės filomatų draugijos vadovų. Jo auklėtiniai – patriotinės „Juodųjų brolių” organizacijos nariai, caro valdžios buvo žiauriai nubausti katorga ir kareivyste Sibire. Į tremtį kartu su Adomu Mickevičiumi teko išvykti ir Kražių mokytojui.

Šiandien restauruotame senosios Kražių kolegijos pastate kuriasi kultūros centras, jungiantis kraštotyros muziejų, biblioteką, turizmo informacinį centrą. Tuose rūpėsiuose – dideli fondo, įsteigto kolegijos prisikėlimui, pirmininko Zenono Mačerniaus ir Kelmės kultūros skyriaus vedėjo Algio Krutkevičiaus nuopelnai. Puoselėjami gražūs veiklos planai ateičiai, gaivinant senąsias kolegijos tradicijas: bus rengiamos mokslinės kultūros paveldo ir lotyniškosios raštijos tyrinėjimo konferencijos, retorikos – iškalbos meno, grigališkojo giedojimo ir teatrologinės studijos. Tad progų aplankyti Kražius tikrai netruks... O kelias per kalvotąją Žemaitiją tikrai vaizdingas! Į Kražius būtina pažvelgti nuo ažuolais apaugusio Medžiokalnio; pasak poeto Motiejaus Kazimiero Sarbievijaus, čia būta laukinės gamtos globėjos dievaitės Medeinos buveinės...

## HUETTENFELD, VOKIETIJA

# Prasidėjo mokslo metai Vasario 16-osios gimnazijoje



**Mokslo metų pradžia Vasario 16-osios gimnazijoje Vokietijoje.**

Sutapo, kad, kaip visos Lietuvos mokyklos, taip ir Vasario 16-osios gimnazija Vokietijoje šiuos mokslo metus pradėjo rugsėjo 1 d. Tos dienos rytą visi mokiniai, mokytojai, tėveliai ir svečiai susirinko pilies aikštėje, kur, giedant ir grojant Europos Sąjungos, Vokietijos ir Lietuvos himnus, buvo pakeltos valstybinės vėliavos. Po to visi dalyvavo bendrose pamaldose, kurias laikė katalikų kunigas Jonas Dėdinas, evangelikų kunigas Reinhold Fuhr ir tikybos mokytojas Darius Subačius katalikų bažnyčioje.

Šventė tęsėsi gimnazijos bendrabučio salėje. Gimnazijos direktorius A. Šmitas pasveikino visus susirinkusius, palinkėjo sėkmės naujais mokslo metais. Trumpą sveikinimo žodį tarė gimnazijos Kuratorijos pirmininkas R. Čuplinskas. Po mokytojų prisistatymo vyresnių klasių mokiniai, apsiėmę globoti jaunesniuosius, pasveikino ir apdovanojo pačius jauniausius mokinius – penktokus. Paskui visi mokiniai pasiskirstė į klases pirmai pamokai su klasės auklėtoju.

Šiais metais gimnazijoje mokysis 192 mokiniai: 99 vokiečiai ir 93 lietuviai. Naujai įstojo 28 lietuviai ir 17 vokiečių mokinių. Lietuviai mokiniai atvykę iš Vokietijos, Lietuvos, Argentinos ir Brazilijos.

**Vasario 16-osios gimnazijos info**

# Sveikiname Vaivą įsigijus magistro laipsnį



**Vaiva Vygantaitė-Marchertienė**

Vaiva Vygantaitė-Marchertienė 2008 m. gegužės mėn. Loyola University Chicago įgijo teisės magistro laipsnį (Masters in Law).

Čikagoje gyvenanti Vaiva yra dr. Mindaugo ir dr. Austės Vygantų duklė. Vaiva augo krikščioniškoje, lietuviškoje aplinkoje Winnetka IL, baigė Sacred Heart pradžios mokyklą ir Regina gimnaziją. Loyola University įgijo du – biologijos ir gailestingosios seselės – bakalauro laipsnius. Dau-

gelį metų dirbo gailestingąja sesele ligoninėje, pirmosios pagalbos (Emergency Room) skyriuje.

Vaiva aktyviai dalyvavo lietuviškoje veikloje. Ji baigė Dariaus ir Girėno lituanistinę mokyklą bei Čikagos aukštesniąją lituanistinę mokyklą ir Pedagoginį institutą. Daugelį metų su malonumu šoko „Grandies” tautinių šokių grupėje, aktyviai dalyvavo Jaunimo sąjungoje, buvo skautė ir ateitininkė. Ateitininkų stovyklose Dainavoje ne kartą buvo gailestingąja sesele ir ėjo įvairias kitas pareigas. Taip pat dalyvavo ruošiant ateitininkų kursus. Entuziastingai ir sėkmingai dirbo, kad Čikagoje vyktų Dainų šventė finansiškai pasisėktų.

Vaiva yra ištėkėjusi už Tomo Marcherto, Ramintos ir dr. Algirdo sūnaus. Jie augina dvejų metų Laimutę ir vienerių metų Andriuką. Mažyliai jau lanko Pipirų ratelį Lemont, IL ir kartu su tėveliais važiuoja į Dainavos ateitininkų stovyklas.

Vaivos pasiekimais džiaugiasi vyras Tomas ir vaikučiai, jos tėveliai ir uošviai, broliai Gytis, Marius ir Rytas, taip pat Tomo sesuo Dalia bei brolis Paulius. Norėdamas pasveikinti Vaivą ir kartu pasidžiaugti jos pasiekimais Tomas Marchertas suruošė žmonai pokylį!

**„Draugo” info**

## Eimuntui Nekrošiui – dar viena italų premija



Laureatams įteikiama O. Zevola sukurta bronzinė statulėlė.

**Bernardinai.lt** nuotr.

**Vilnius**, rugsėjo 4 d. (Bernardinai.lt) – Teatro studija „Meno fortas“ pasiekė dar viena gera naujiena iš Italijos, ši kartą – iš Neapolio. Lietuvių režisieriui Eimuntui Nekrošiui skirta svarbiausia Italijos pietų regionų ir Neapolio premija „Girula“ (Premio Girulà, teatro a Napoli) už geriausius sezono spektaklius, gastrolių metu praėjusį sezoną rodytus Neapolyje. Šia premija pažymėti E. Nekrošiaus spektakliai „Faustas“ pagal J. W. Goethe ir „Ana Karenina“, sukurtas pagal L. Tolstoj romaną su italų aktorais. Abu šie spektakliai buvo rodomi Neapolio „Mercadante“ teatre šių metų kovo mėnesį.

1994 m. įsteigta premija šiemet bus teikiama jau keturioliktąjį kartą ir teatro kritikų yra pripažinta viena garsiausių visoje Italijoje. Laureatams įteikiama pasaulyje pripažinto, žymiausio Neapolio skulptoriaus Oreste Zevola bronzinė statulėlė. Premijų įteikimo iškilmės vyks rugsėjo 29 d. teatro „San Ferdinando“ salėje Neapolyje.

Naująjį sezoną „Meno fortas“ pradeda gastrolėmis Brazilijoje. Porto Alegre mieste vykstančiame festivalyje režisieriaus E. Nekrošiaus spektakliai bus rodomi jau trečią kartą. Šiemet Brazilijos žiūrovams bus parodytas J. W. Goethe „Faustas“.

## Ignalinos AE ruošiasi branginti elektrą

**Vilnius**, rugsėjo 4 d. (Balsas.lt) – Ignalinos atominės elektrinės (IAE) atstovai pareiškė prašymą didinti elektros kainą. IAE prašo jos gaminamą elektrą nuo kitų metų branginti iki 7 ct/kWh. Šiais metais už elektrą mokėta 0,5 cento pigiau.

Jėgainė pagamina beveik 80 proc. visoje Lietuvoje sunaudojamos elektros. Spėjama, kad termoelektrifikacinės elektrinės jų gaminamą elektrą prašys branginti bent tiek, kiek šiemet brango dujos – tai yra apie 40 proc. Specialistai skaičiuoja, jog vien dėl gamybos kainos kilimo vartotojams kitamet kilovatvalandė gali brangti 1–2 centais. Beveik prieš

metus IAE taip pat prašė padidinti elektros kainą.

Dar visai neseniai mokslininkai spėjo, jog uždarius IAE energetinis badas nebus juntamas, tačiau kainos gali šoktelėti dvigubai. Lietuvos pastangos išsiderėti ilgesnį IAE veiklos pratęsimo laiką yra nevaisingos. Briuselis ne kartą oficialiai pareiškė, kad A. Abišalos darbo nelaiko derybomis dėl IAE veiklos pratęsimo. Esą deramasi dėl papildomos Europos Sąjungos paramos Lietuvai uždarius elektrinę, o tai, anot eurokomisarų, kaip ir planuota, įvyks 2010 m. sausio 1 d.

## Vis daugiau butų lieka tušti

**Vilnius**, rugsėjo 5 d. (Lietuviams.com) – Aprimus prekybai nekilnojamuoju turtu, statytojams vis didesnę rūpestį kelia klausimas, ką daryti su baigtais statyti butais, kurių niekas nebenori pirkti. Nekilnojamojo turto sandorius registruojančios valstybinės įmonės Registrų centro duomenimis, per pirmąjį šių metų pusmetį nekilnojamojo turto bendrovėms pavyko parduoti 3,363 naujus – šiais ir praėjusiais metais pastatytus butus. Tuo tarpu Statistikos departamentas skelbia, kad vien šiemet naujų butų Lietuvoje pastatyta 5,853. Tai – beveik 2,5 tūkst. daugiau nei parduota.

Tiesa, nekilnojamojo turto specialistai abejoja, ar tikrai tiek naujų butų stūkso tušti. Spėjama, kad jų gali būti apie 500. Bet pripažįstama, kad tuščių butų pastaruoju metu daugėja. Statistikos departamentas į savo duomenis įtraukė visus

butus, kurie yra šiais metais baigtuose statyti namuose.

„OberHaus“ specialistų apskaičiavimu, dabar Lietuvoje visiškai užbaigtuose namuose yra 400–500 neparduotų butų. Dauguma jų yra Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje. Nemaža dalis šių butų yra visiškai įrengti. Kadangi pastatytas namas negali būti pripažįstamas tinkamu naudoti, kol visi butai nėra įrengti iki galo, statybų bendrovėms nelieka nieko kita, kaip tai padaryti už savo pinigų. Jei gu kelių butų name nepardavę verslininkai vilkintų laiką laukdami pirkėjų ir laiku neužbaigtų namo, jie pažeistų prisiimtus įsipareigojimus naujakuriams.

Pardavėjai dar neatrado geriausio recepto, kaip elgtis su užsilikusių butais, mat ši problema daugumai yra nauja. Anksčiau visus butus pavykdavo parduoti dar neužbaigus namo statybų.

## Kauno filharmonija grįžta į istorinius rūmus

**Kaunas**, rugsėjo 4 d. (ELTA) – Penkių koncertų ciklu, skirtu tarptautinei Muzikos dienai, spalio 1 d. naująjį kūrybos sezoną pradeda Kauno valstybinė filharmonija, po trejų metų grįžtanti į baigiamus atnaujinti savo senuosius rūmus.

Filharmonijos pastatas yra vienas gražiausių garsaus architekto Edmundo Fryko suprojektuotų statinių, tarpukariu puošusių Kauno centrinę dalį. 1925–1928 m. pastatytuose rūmuose iš pradžių veikė Teisingumo ministerija, paskui jos kaimynystėje įsikūrė ir Seimas. Pirmasis Seimo posėdis čia įvyko 1936 m. rugsėjo 1 d.

Šiuo metu rūmų šeimininkė Kauno miesto savivaldybė perdavė juos naudoti filharmonijai.

Kauno valstybinės filharmonijos pastato remontas pagal architektės Rymantės Gudienės parengtą projek-

tą truko trejus metus. Filharmonijos direktorius Justinas Krepšta neslėpė džiaugsmo, kad filharmonija netrukus bus atidaryta žiūrovams.

Projekto vertė – apie 18 mln. litų. Daugumą filharmonijos remontui reikalingų lėšų skyrė Vyriausybė, keletą milijonų litų pridėjo ir Kauno miesto savivaldybė.

Šį koncertų sezoną tiek Kauno valstybinis choras, tiek miesto simfoninis orkestras bei kvartetas koncertuos po pertvarkymo iki 530 vietų padidėjusioje filharmonijos salėje, kurioje sumontuota gera akustinė aparatūra.

Galutinai užbaigus istorinio filharmonijos pastato pertvarkymą, ant jo sienos atsiras paminklinė lentelė, kad čia posėdžiavo Lietuvos Respublikos Seimas, iš Vilniaus persikėlęs dirbti į Kauną – į laikinąją sostinę.



Kauno valstybinė filharmonija.

**Viktoro Purio (ELTA)** nuotr.

## NATO generolas apie Baltijos šalių gynybos planą nebekalba

**Atkelta iš 1 psl.** organizacija, nes šis turi paruošęs konkretų planą, kaip apginti Baltijos valstybes karinės agresijos atveju.

To paties šaltinio teigimu, generolas esą teigė, kad atsiradus būtinybei pritaikyti penktąjį Šiaurės Atlanto sutarties straipsnį, NATO esą turi parengusi konkrečius planus Baltijos valstybėse ir pridūrė, jog vieno atsargos karininko kalbos apie tai, kad NATO į pagalbą Estijai suskubtų ne greičiau nei per mėnesį, yra visiškai nepagrįstos.

„Vokietija pasitiki NATO nuo pat Šaltojo karo laikų. Pati organizacija taip pat puikiai žino savo įsipareigojimus šalims narėms“, – teigė E. Ramms.

Penktasis Šiaurės Atlanto sutarties straipsnis numato, jog vienos NATO narės užpuolimas turi būti suvokiamas kaip agresija prieš visą organizaciją, į kurią turi būti atsakyta bendrais veiksmais

Su Lietuvos krašto apsaugos ministru ir kariuomenės vadu susitikęs E. Ramms aptarė ir Baltijos šalių oro erdvės stebėjimo misiją. Kaip žinoma, Zokniuose įkurdintoje Lietuvos karinėje bazėje yra išdėstyti NATO naikintuvai, stebintys Baltijos valstybių oro erdvę.

Į pareigūnų pokalbio darbotvarkę pateko ir šiauliečių skundai dėl pernelyg garsiai padangėje zujančių naikintuvų. E. Ramms teigimu, senieji naikintuvai turėtų būti pakeisti

naujesniais, kurie skraidytų tyliau.

Kaip žurnalistams pranešė Lietuvos krašto apsaugos ministras J. Olekas, susitikime aptarta ir krašto apsaugos finansavimo problema.

Stodama į NATO Lietuva įsipareigojo krašto apsaugai skirti 2 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP), tačiau nuo pat Lietuvos įstojimo į organizaciją 2004 m. krašto apsaugos finansavimas niekada nepasiekė minimo įsipareigojimo ribos. Šiais metais išlaidos, numatytos krašto apsaugai finansuoti, siekia 1,21 proc. BVP.

„Vienas priekaištas, kurio mes iš tikrųjų sulaukėme, tai yra mūsų finansavimas. Aš, kaip krašto apsaugos ministras, teikiu paraiškas, bandau įtikinti kolegas, kad finansavimą, skiriamą gynybos sričiai, reikia didinti, ir pastaruosius dvejus metus taip ir buvo“, – sakė J. Olekas.

Pasak ministro, pastaruosius dvejus metus krašto apsaugai buvo skiriama po apytiksliai 150 mln. litų daugiau nei praeitais metais. Šis augimas sudarė 14–15 proc. viso kariuomenės biudžeto.

Krašto apsaugos ministras sulaukė ir NATO Jungtinių pajėgų vadovietės Brunsumo vado paramos, kurio teigimu, NATO neturi jokių priekaištų Lietuvai, o krašto apsaugos finansavimo klausimu Lietuvą esą reikia lyginti su kitomis NATO narėmis.



# Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

## JAV viceprezidentas pasmerkė Rusiją



JAV viceprezidentas D. Cheney.

News Bridgepix nuotr.

**Vilnius**, rugsėjo 4 d. (BNS) – Viešnągę Rytų Europoje tęsiantis JAV viceprezidentas Dick Cheney pasmerkė Rusiją. D. Cheney praėjusį mėnesį vykdytą Kremliaus puolimą prieš Gruziją pavadino bandymu pakeisti savarankiškos valstybės sienas.

Viceprezidentas taip pat pareiškė, kad JAV ir toliau tvirtai remia Gruzijos siekius įstoti į NATO. „Kai jūsų tauta laimėjo laisvę Rožių revoliucijoje, Amerika atėjo į pagalbą šiai drąsiai jaunai demokratijai. Mes ir toliau tai darome, kai jūs dirbate tam, kad panaikintumėte išiveržimo į jūsų savarankišką teritoriją padarinius ir vienašališką bandymą jėga pakeisti jūsų valstybės sienas“, – kalbėjo Tbilisyje D. Cheney.

D. Cheney nuomone, Rusijos veiksmai leidžia suabejoti jos kaip patikimos tarptautinės partnerės vardu. JAV viceprezidento apsilankymu

siekiama parodyti JAV paramą strategiskai svarbioms regiono šalims, kai santykiai su Rusija atšalo taip, kad dabar yra blogiausi nuo pat šaltojo karo pabaigos. Be to, Washington siekia sudaryti naują energetinę sąjungą, kuri atsvertų Maskvos vyravimą naftos ir gamtinių dujų tiekimo srityje.

D. Cheney yra aukščiausio rango JAV pareigūnas, atvykęs į Gruziją po 5 dienas trukusio karo su Rusija dėl atsiskyrusio Pietų Osetijos regiono. Po derybų su M. Saakašvili JAV viceprezidentas, kuris dieną prieš tai pažadėjo, kad Washington bus labai suinteresuotas regiono saugumu, turi apsilankyti pagalbą Gruzijai teikiančiose amerikiečių misijose.

JAV išpareigojo Gruzijai skirti 1 mlrd. dolerių. Tiesa, šie pinigai galės būti naudojami tik šalies ūkiui atstatyti, o ne armijai perginkluoti.

## V. Putin išrinktas įtakingiausiu planetos žmogumi

**Vilnius**, rugsėjo 4 d. (Balsas.lt) – Žurnalas „Vanity Fair“, kaip ir kiekvienais metais, sudarė įtakingiausių pasaulio asmenybių šimtuką, kuriame pirmą kartą į sąrašo priekį išsiveržė Rusijos ministras

zijoje. Sąrašė V. Putin aplenkė praėjusiais metais įtakingiausiu žmogumi išrinktą žiniasklaidos magnatą Rupert Murdoch.

Žurnalas, atrinkdamas įtakingiausius asmenis, atsižvelgė į kelis dalykus. Buvo vertinamas ne tik asmens turtas bei įtaka, tačiau ir tokie dalykai kaip pasaulėžiūra, labdarin-ga veikla. V. Putin, kaip rašoma, išlieka didžiausios pasaulio valstybės vadovu net ir pasitraukęs iš prezidento pareigų. „Vanity Fair“ pabrėžia, kad V. Putin Rusijoje remia net 80 proc. gyventojų ir būtent jam esą reikia dėkoti už Rusijos ekonomikos pakilimą bei karinės galios atstatymą. Kaip rašo žurnalas, būtent V. Putin vėl privertė rusus didžiulotis savo valstybe ir išplėtė milžinišką šalies įtaką.

Tiesa, „Vanity Fair“ nepamiršta paminėti, kad būtent V. Putin Rusijoje panaikino žodžio laisvę ir demokratiją, ėmė kontroliuoti žiniasklaidą, griebėsi varžovų įkalinimo ir į prezidento pareigas „prakišo“ savo statytinį Dmitrij Medvedev. Vakarai smerkė Rusijos karinę agresiją Gruzijoje, tačiau V. Putin į tai nesirengė kreipti nė menkiausias dėmesio ir rodė savo pasipūtėliškumą. Netgi buvo pranešta, kad būtent V. Putin išgelbėjo Rusijos mokslininkus nuo Sibiro tigo.



Rusijos premjeras V. Putin.

News Bridgepix nuotr.

pirmininkas Vladimir Putin. Būtent šis politikas, kaip manoma, dirigavo Rusijos kariniams veiksams Gru-

### EUROPA

#### BRIUSELIS

Ukrainos viltys tapti kandidate įstoti į Europos Sąjungą (ES), kurias pakurstė konfliktas Gruzijoje, per ES ir Ukrainos viršūnių susitikimą kitą savaitę turėtų žlugti, sakė Europos diplomatai. Prancūzija neseniai ėmė palankiau vertinti Ukrainos kandidatūrą, o Kijevas vylėsi, kad Rusijos išiveržimas į Gruziją galėjo pakreipti šį reikalą jos naudai. Tačiau viršūnių susitikimo pareiškimo projekte neminimos Ukrainos „Europos galimybės“, kurių Kijevas tikėjosi ir kurios reikėtų tikslą kada nors priimti Ukrainą į šią sąjungą. ES narės dėl Ukrainos priėmimo nesutaria gal net labiau nei Gruzijos klausimu.

#### TALINAS

Netoli sienos su Estija Rusijos teritorijoje sutelktos didelės karinės pajėgos, kurių dalis yra nuolat pasirengusi kovai – tai rašo savaitraštis „Eesti Ekspress“, remdamasis Estijos gynybos pajėgų atsargos papulkininkiu Leo Kunn.

### AZIJA

#### ISLAMABADAS

Aukštas JAV kariuomenės pareigūnas patvirtino, kad Jungtinių Valstijų pajėgos buvo surengusios reidą Pakistano teritorijoje, kuris tapo pirmuoju užsienio sausumos pajėgų puolimu prieš įtariamus talibų kovotojus Pakistane. Pakistano vyriausybė pasmerkė šį išpuolį ir pranešė, kad per jį žuvo mažiausiai 15 žmonių.

### ARTIMIEJI RYTAI

#### DAMASKAS

Sirijos prezidentas Bashar al Assad sakė, kad keturių vadovų susitikimo, kuris įvyko Damaske, tikslas yra parengti sąlygas tiesioginėms Sirijos ir Izraelio deryboms. Šios dvi valstybės gegužės mėnesį pradėjo netiesiogines derybas, kurioms tarpi-

ninkauja Turkija ir kurių penktasis ratas rengiamas sekmadienį. Prieš aštuonerius metus Sirijos ir Izraelio derybos nutrūko dėl Izraelio užimtų Golano aukštumų likimo. Sirija yra nurodžiusi, kad galiausiai tik JAV gali remti tiesiogines taikos derybas ir kad reikia palaukti naujo JAV prezidento, kurio kadencija prasidės kitais metais.

\*\*\*

Į Sirijos sostinę atvyko Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy. Ap-silankymu siekiama pagerinti dvišalius santykius. Anot Sirijos dienraščio „al-Watan“, prezidentas savo kelionę apibūdino kaip „draugystės žinią“. Paryžiaus ir Damasko santykiai pablogėjo po to, kai 2005 m. buvo nužudytas buvęs Libano ministras pirmininkas Rafik Hariri. Dvi dienas truksianti Prancūzijos prezidento viešnagė Sirijoje – buvusioje Prancūzijos kolonijoje – yra pirmoji per 5 metus Vakarų pareigūno kelionė į šią šalį.

### PIETŲ AMERIKA

#### PORT-AU-PRINCE

Haičio miesto Gonayvo valdžia pranešė, kad atogrąžų audra „Hanna“ pasiglemžė 61 žmogaus gyvybę. Specialistai praneša, kad „Hanna“ yra jau trečia didelė ši regioną per 3 savaites nusibūbusi audra, kuri gali dar labiau sustiprėti ir virsti viesulu, o virš Atlanto vandenyno susisuko dar 2 audrų sūkurių. „Hanna“ Haitį užklupo praėjus savaitei po viesulo „Gustav“, dėl kurio žuvo 77 žmonės. Prieš 2 savaites atogrąžų audra „Fay“ Haityje sukėlė potvynius, kurie pasiglemžė apie 40 žmonių gyvybes.

### JAV

#### SAINT PAUL

John McCain trečiadienį buvo oficialiai paskirtas JAV respublikonų kandidatu į prezidentus ir per rinkimus varžysis su demokratų kandidatu Barack Obama. Tuo tarpu respublikonų suvažiavimo delegatai partijos kandidatę į viceprezidentus Sarah Palin po pastarosiomis dienomis pasirodžiusių nepalankių pranešimų apie jos asmeninį ir politinį gyvenimą sutiko džiaugsmingais sveikinimais.

**1-800-775-SEND**  
www.atlanticexpresscorp.com

**Ocean Freight**

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

**Auto Export**

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

**Small Packages**

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

**Air Freight**

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

**Trucking**

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680  
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

## Lietuvos lakūnai

**Atkelta iš 2 psl.** legenda Vytautas Lapėnas. Vis dėlto oficialią paraišką pirmieji pateikė rusai, todėl ir buvo pasirinktas Novosibirskas.

### Antrasis pasaulio čempionatas bus Lietuvoje

Antrasis akrobatinio skraidymo lėktuvais Jak-52 pasaulio čempionatas FAI sprendimu 2009 metais įvyks Lietuvoje, Rojūnų aerodrome.

Reikia pabrėžti, kad Panevėžys pastaruoju metu tampa ypač svarbiu aviacinių renginių ir varžybų centru. 2002 metais Vytauto Lapėno aerodrome „Įstra“ įvyko XII Europos akrobatinio skraidymo čempionatas. Pernai Stetiškių ir Rojūnų aerodromuose vyko tarptautinės akrobatinio skraidymo varžybos ir Lietuvos čempionatas. Šiais metais, minint Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą 75-metį, buvo surengta aviacijos šventė „Žmogus paukštis“ bei tarptautinės Vytauto Lapėno taurės varžybos. Organizuojant šiuos renginius didelę paramą suteikė Panevėžio miesto ir rajono savivaldybės.

Puikų mūsų lakūnų pasirodymą Novosibirske lėmė bendros viešosios įstaigos „Žmogus paukštis“, Krašto apsaugos ministerijos, Akrobatinio skraidymo federacijos, Vilniaus Dariaus ir Girėno aeroklubo pastangos bei nuoseklios rinktinės pilotų treniruotės. Nors rezultatai nuteikia optimistiškai, surengti 2009 metų pasaulio čempionatą ir kovoti dėl aukščiausių apdovanojimų – didelė atsakomybė bei įpareigojimas. Jau šiandien žinoma, kad atvykti į Lietuvą rengiasi apie 50 lakūnų iš 14 šalių. Tarp jų, italai, ispanai, britai, amerikiečiai.

### Gilios Lietuvos akrobatinio skraidymo tradicijos

Žinoma, pasitikėjimo įkvepia ir gilios Lietuvos akrobatinio skraidymo tradicijos. Dar 1939 metų vasarą lietuviai užtikrintai nugalėjo Kaune surengtose pirmosiose Baltijos šalių „orinio sporto varžybose“.

Pokario metais akrobatinių lėktuvų gausmą ilgam nutildė okupantų baimė, kad imperijos pakraščių lakūnai nesumanytų bėgti į užsienį. Pirmasis Lietuvos čempionatas įvyko tik 1966 metais. Pergalę šventė vilniečiai Zigmas Polinauskas, Jonas Kuzminskas ir Zigmas Motiekaitis, aplenkę Kauno lakūnus Joną Kavaliauską, Joną Bagdoną ir Praną Vnicką.

Po trejų metų Jonas Bagdonas pirmasis iš lietuvių iškovojo Sovietų Sąjungos pirmenybių medalį. Sovietų čempionatų aukso medalius yra iškovoję vilniečiai Slavomiras Mačiakas, Romas Aleksiejus, Vytautas Armonas, Onutė Motiejūnaitė. 1976 metais kaunietis Romas Pivnickas pirmasis tarp Lietuvos lakūnų iškovojo absoliutaus Sovietų Sąjungos čempiono vardą.

Šį pasiekimą yra pakartoję vėliau, deja, irgi žuvę Stepas Artiškevičius ir Vytautas Lapėnas.

1979 metais Sovietų Sąjungos čempionate nugalėjo ir Lietuvos komanda: Violeta Gedminaitė, Stepas Artiškevičius, Jurgis Kairys, Leonas Jonys, Rolandas Paksas.

Tais metais, kai dėl ore lūžinėjančių sparnų būdavo uždrausti skrydžiai vienviečiais Jak-50, sovietų pirmenybių dalyviai rungtyniaudavo

lėktuvais Jak-52. Antai 1982 metų Sovietų Sąjungos čempionate antrąją vietą absoliučioje įskaitytoje užėmė Rolandas Paksas, o trečias buvo Jurgis Kairys.

Jak-52 pilotavo ir 1985 metais absoliučiu čempionu tapęs Vytautas Lapėnas. Nelemta žūtis šių metų sausio 14-ąją nutraukė dar vieną Vytauto žygį – praėjusių metų Lietuvos čempionas prieš artėjantį pasaulio čempionatą buvo ne tik treneris, bet ir pirmasis komandos numeris.

2009 metais Rojūnuose įvyksiantis pasaulio čempionatas taps dar vienu legendinio lakūno atminimo įamžinimo akcentu.

### Lietuvos aeroklubas

Reiktų porą žodžių pasakyti ir apie Lietuvos aeroklubą (LAK). Jis buvo įkurtas 1927 m. balandžio 28 d. Kaune. 1931 m. jis tapo Tarptautinės aeronautikos federacijos (FAI) tikruoju nariu. 1933 m. įkurta Nidos sklandymo mokykla, kuri per savo veiklos laikotarpį iki 1939 m. parengė 79 „C“, 147 „B“ ir 282 „A“ kategorijos sklandytojus. Iki 1940 m. buvo parengtas gausus būrys aviamodeliuotojų, lakūnų, parašiutininkų. Sukurta bazė tolesnei aviacijos sporto plėtrai.

1937 m. gegužės 16–17 die-nomis buvo surengta didelė aviacijos šventė, skirta LAK dešimtmečiui pažymėti.

1938 m. liepos 17–31 dienomis orinio sporto varžybos vyko Lietuvos tautinės olimpiados sudėtyje. Dalyvavo aviamodelių, sklandymo ir motorinio skraidymo sportininkai.

1939 m. rugpjūčio 14–19 dienomis LAK iniciatyva Kaune įvyko Pirmosios Baltijos šalių aviacijos sporto varžybos. Programoje lėktuvų, sklandymo ir aviamodelių sporto rungtys. Varžybose dalyvavo Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos sportininkai. Stebėtojų teisėmis dalyvavo Lenkijos ir Vokietijos atstovai.

### Ėjo žurnalas „Lietuvos sparnai“

Lietuvos okupacija ir Antrasis pasaulinis karas nutraukė kryptingą LAK veiklą.

Pokario metais aviacijos sportas Lietuvoje buvo perduotas OSOAVI-ACHIMO, vėliau SDAALR žinion. Tačiau šios, iš esmės karinės, organizacijos tikslai, valdymo stilius ir metodai neatitiko FAI deklaruojamų aviacijos sporto principų. 1958 m. balandžio mėn. susirinkę aviacijos sportininkai nutarė įkurti visuomeninį Lietuvos aeroklubą. Jo pirmininku išrinko Bronių Oškinį. Tais pačiais metais Lietuvos aeroklubo pagrindu įkurta Lietuvos TSR Aviaicijos sporto federacija (LASF) – visuomeninė organizacija, vienijanti skirtingų aviacijos sporto šakų klubus. Pirmininku buvo išrinktas Anatolijus Speičys, sekretorium Zenonas Brazauskas. Leido žurnalą „Sparnai“.



## KAIP KALBAME IR RAŠOME

AURELIJA TAMOŠIŪNAITĖ  
aurelijat@yahoo.com

### Koks trumpiausias lietuviškas daiktavardis?

Bene pats trumpiausias lietuvių kalbos daiktavardis yra žodis *šuo*. Tai be galo senas žodis, mūsų protėvių paveldėtas dar iš indoeuropiečių prokalbės laikų. Ir kitose indoeuropiečių kalbose vartojami šio gyvulio pavadinimai, mūsų *šuns* giminaičiai, yra dažniausiai labai trumpi žodžiai. Štai senovės indai šunį yra vadinę *šva*, tocharai *ku*, airiai vadina *kū*, bretonai *ki*, armėnai *šun*. Lietuviams, matyt, toks trumpas daiktavardis nelabai patinka, nes jie dažnai jį prailgina, sakydami tai *šuva*, tai *šunis*. Panašiai elgdavosi ir senovės indai: jie šalia formos *šva* mėgdavo vartoti ir formą *šuva*.

Šiaip vienaskiemenių žodžių lietuvių kalboje esama nemaža, bet tai dažniausiai prielinksniai, jungtukai,

kai kurios veiksmažodžių formos.

Mūsų tarmėse trumpų žodžių yra daugiau negu bendrinėje kalboje, mat tarmėse dažnai trumpinamos galūnės. Štai net suvalkiečiai, kurie šiaip jau geriausiai išlaikę senuosius mūsų kalbos garsus, ima ir nurėžia žodžiui kokį skiemenį. Pavyzdžiui, vietoj *spindėjo*, jie sako *spindė*, vietoj *pradėjo* – *pradė* ir t.t. Vincas Mykolaitis-Putinas, pats ankstesniuose savo eilėraščiuose tokias formas vartojęs, rašė, jog „pašaipūnai juokaudavo, kad suvalkiečiai turi trumpiausią lietuvišką žodį iš vienos raidės *ė*: vietoj *ėjo* jie sako *ė*...“

Iš Algirdo Sabaliausko knygelės „Šimtas kalbos mįslių“, Vilnius, 2001.

## SOCIALINIO TEISINGUMO STYGIUS LIETUVOJE

### Atkelta iš 3 psl.

Teigiamas žiniasklaidos reiškinys yra jos galia. Jei šis ginklas būtų panaudotas gėriui kurti – tai būtų labai galingas ginklas. Šiandien prie socialinio teisingumo daug labiau gali prisidėti (ir prisideda) populiarūs teigiami visuomenės veikėjai, tokie kaip Edita Mildažytė ar kunigas Ričardas Doveika, nei daug žadantis ir daug svertų turintis ministras pirmininkas.

### Stiprus vidurinysis sluoksnis

Kitas socialinio teisingumo fundamento pamatinis akmuo yra stiprus visuomenės vidurinysis sluoksnis. Stiprinti vidurinįjį sluoksnį reiškia užtikrinti orias pragyvenimo sąlygas kiekvienam. Kuo daugiau neparsiduodančių visuomenės piliečių – tuo mažiau papirkinėjimų ir, vadinasi, pinigų įtakos. Taigi šiek tiek lygiavos įvesti būtina, taikant dėsningai kintančius mokesčius, keliant minimalų darbo užmokestį ar taikant kitą adekvatų metodą. Stiprus vidurinysis sluoksnis privalo tapti intelektualia pilietine terpe turinčia demokratijos svertus savo rankose.

### „Gerojo kaimyno“ dėsnis

Socialinis teisingumas negali apsieiti be „gerojo kaimyno“ dėsnio valstybėje. Tiek perkeltine, tiek tiesiogine prasme. Juk visi norime turėti kaimynus, kurie per dažnai nekontroliuoja mūsų veiksmų ir nesiikiša į mūsų privatų gyvenimą, tačiau bėdai ištikus pirmieji atsukba į pagalbą. Toks privalo būti ir valstybės vaidmuo: „jei gali nesiikišti, tai nesiikišk“. Panašus yra pradedančiųjų poetų dėsnis: „jei gali nerašyti – tai nerašyk“... Savivalda, bendruomenė, galų gale šeima, yra tie laipteliai kuriais iki žmogaus neprivalo leistis kontoliuojanti valstybės ranka, jei to būtina nereikia. Tačiau mažesnėje bendruomenėje kilus bėdoms, kurių sprendimui svertų ar išteklių jose pačiose neužtenka – būtina valstybės pagalba. O tiesioginis „gerojo kaimyno“ dėsnis ir parodo tai, kad visuomenė, kurioje yra gyva bendruomeniškumo dvasia yra sveika ir stipri visuomenė.

Socialinis teisingumas – tai ne sausas teiginys, o tikrovė, kurios turime siekti ir kurioje kiekvienas visuomenės narys būtų laisvas ir lygus vienu metu.

[www.draugas.org](http://www.draugas.org)

### Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

## MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608  
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, *President*

*Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.*



# BALTOJI KNYGA

(Nūdienės Lietuvos šviesuolių mintys apie Lietuvą ar jos ateitį)

Nr. 25

**Vanda JUKNAITĖ**  
Problema nevienareikšmė, sudėtinga ir prieštaringa. Ir vis dėlto labai sunku įsivaizduoti, kokią strategiją būtų galima sukurti žmonėms, kurie elgiasi gana savotiškai: ilgisi senųjų laikų, dievina rusišką muziką ir kiek kojos neša mauna į Vakarus. Nereikia būti dideliu profesoriumi, kad įžvelgtum čia sunkią tapatybės krizę. Bet neseniai „Šiaurės Atėnuose“ buvo išspausdinta „paklodė“ su naujausiais mokslo įrodymais, kad jokios tapatybės nėra. Taigi jokios krizės nėra. Ir būdų ją spręsti taip pat negali būti.

Beje, turiu giminaitę Švedijoje. Sekasi jiems gerai. Dirba legaliai. Neseniai gavo kontraktą penkeriems metams į priekį.

Paklausiau, tai jau į Lietuvą nebegrįšit?

- Grįšim, – atsakė.
- Kada?
- Grįšim, kai iš Lietuvos visi kvailiai baigs išvažiuoti.

**Justinas MARCINKEVIČIUS**  
Kaip susigražinti emigrantus? Čia irgi jau daug praleista, pavėluota. Pirmiausia – reikėjo (ir reikia!) padėti žmogui neišvykti. Nereikia apgaudinėti savęs: užsidirbs ir grįš. Sugrįžti visada sunkiau nei išvykti – ar daug grįžo karo metų emigrantų? Šiandieninis išeivis savo apsisprendimą išvykti dažniausiai motyvuoja nedarbu, menku atlyginimu, socialiniu nevisavertiškumu, būsto problemomis. Vadinasi, čia ir reikėtų pageidauti permainų valstybės strategijoje.

Tačiau negalima apeiti „meškos paslaugos“, kurią atliko mūsų žiniasklaida, kelerius metus iš eilės skelbdama reportažus apie neregėtą lietuvių sėkmę vakaruose... Tiesa, dabar lyg jau mėginama prigesinti buvusį entuziazmą. Bet, kalbama, jau arti pusė milijono spėjo išvykti (tarp kitko, bent reikėtų žinoti kiek). O gal jau pildosi siaubinga vieno Maskvos emisaro pranašystė: Lietuva bus, bet be lietuvių...

**Grażina KADŽYTĖ**  
„Kad Lietuva neišsivaikščiotų...“, „kad Lietuva namo pareitų...“. Kalbama daug. Vienų su tikru rūpesčiu, kitų – todėl, kad madinga... Tačiau visada „žuvis ieško, kur gi-

liau, o žmogus – kur geriau“, ir visada, nuo pasakų laikų, buvo „trečias brolis“, kuris keliaudavo į pasaulį savosios laimės ieškoti. Daugiau pamatyti, pačiam patirti, savo patirtimi palyginti yra gerai. Iš tiesų vieni, svetur pabuvę, atranda savojo krašto ilgesio jausmą („Tegul svetur upeliais auksą semia, bet man nebus geriau kaip Lietuvoj“ – tokių žinučių esu ir pati keletą gavusi per Kalėdas). Dalis gal ir nunyks svetimose dirvose, (visais laikais, ne tik mūsų tautoje taip buvo ir yra), tačiau kur kas baisesnė vidinė emigracija – yra žmogus Lietuvoje, bet Lietuvai jo nėra...

Suprantama, smagu būtų nuolat žinoti, kad prestižiniuose pasaulio universitetuose mokosi geriausi valstybės stipendininkai, kurie grįždami tolydžio parneš po gabalėlį gerosios praktikos, pasaulinės kultūros ir išminties.

**Marytė KONTRIMAITĖ**  
Skaudus klausimas. Visi supranta, kad reikia daugiau dėmesio skirti jauniems specialistams. Reikėtų, kad atsirastų jaunų žmonių profesinio orientavimo sistema, kad kiekvienas jaunuolis(-ė) galėtų gauti (nemokamai!) patarimą, kokia veikla jam (jai) geriausiai tinka, į ką vertėtų atkreipti daugiau dėmesio. Ir – lanksčiai (tik be prievartos!) skatinti mokytis tų specialybių, kurių po 2-3 ar 5-6 metų labiausiai reikės.

Reikia įvairių lengvatų, pavyzdžiui, ilgalaikių kreditų su minimaliausiais procentais jauniems žmonėms (ypač jaunoms šeimoms) būstui įsigyti. Kuo daugiau pagalbos šeimoms su vaikais (ne tik mažais, – moksleiviai, paaugliai tėvams dar brangiau atsieina). Žinoma, jei ir toliau mūsų kainos sparčiai artės prie ES senbuvų šalių kainų, o atlyginimai augs po truputėlį, nieko gero negalim tikėtis. O jei dar mūsų valdžia paklausys Pasaulio banko išminčių (įdomu, kokios jų algos?) patarimų nebedidinti atlyginimų, tai ES ir Amerikoje vis daugės lietuvių, o pas mus – imigrantų iš Kinijos ar kitų trečiojo pasaulio šalių.

Bet ne tik materialios paskatos lemia norą išvykti svetur. Girdim, ką šneka emigrantai – ten žmonės esą draugiškesni, daugiau galimybių pradėti verslą, mažiau biurokratijos...

**Bus daugiau.**



**Dantų gydytojai**

**EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.**  
**DANTŲ GYDYTOJAS**  
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.  
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.  
**4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL**  
**55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL**  
**Tel. 708-422-8260.**

**DR. JOVITA KERELIS**  
**DANTŲ GYDYTOJA**  
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL  
**Tel. (708) 598-8101**  
**Valandos pagal susitarimą**

**Akių ligos**

**ARAS ŽLIOBA, M.D.**  
**AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA**  
219 N. Hammes Avenue  
Joliet, IL 60435  
**Tel. 815-741-3220**

**Vidaus ligos**

**EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.**  
**VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS**  
Kalbame lietuviškai  
**6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6**  
**Chicago, IL 60638**  
**Tel. 773-229-9965**  
Valandos pagal susitarimą

**Širdies ir kraujagyslių ligos**

**VIDAS J. NEMICKAS, M.D.**  
**KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS**  
**7722 S. Kedzie Ave.**  
**Chicago, IL 60652**  
**Kab. tel. 773-471-3300**

**SKELBIMŲ SKYRIAUS**  
**TEL. 773-585-9500**



Mažieji artistai.

Laimos Apanavičienės nuotr.

## „Lietuvos tūkstantmečio vaikai“ – būsimųjų einšteinų paieškos

„Mes esame įsitikinę, kad po mūsų šalį vaikšto būsimieji einšteina, tik reikia juos surasti“, – taip kalbėjo naujojo Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos (LRT) projekto „Lietuvos tūkstantmečio vaikai“ vedėja pedagogė ir įvairių muzikinių projektų laureatė Vaida Genytė. Moteris džiaugėsi jai suteikta galimybe globoti tokio masto projektą. Scenoje Vaidai talkins „Lietuvos dainų dešimtuko“ dalyvis Žygis Stakėnas. Tiesa, vyro funkcija bus šiek tiek kitokia – jis pristatys taisykles, apžvelgs rezultatus.

LRT generalinis direktorius Audrius Siaurusevičius spalio 11 d. startuosiantį projektą įvardijo kaip bandymą televiziją padaryti labiau visuomenine.

Vyras tikino, jog „Lietuvos tūkstantmečio vaikai“ prie ekranų turėtų suburti daugiau jauno amžiaus žiūrovų.

„Mes norime atkurti žinojimo ir žinių prestižą. Jei šie metai bus sėk-

mingi, šis projektas turėtų tapti ilgalaikiu ir tęstiniu“, – pasakojo A. Siaurusevičius.

„Stebėti šį projektą bus smagu ir pavydu. Mes siekiame, kad madinga būtų eiti į mokyklą, domėtis įvairiais dalykais, norime sukurti kitokį žvaigždės įvaizdį – proto žvaigždės“, – viltimis dalinosi vienas iš projekto prodiuserių Laurynas Šeškus.

Projekto spaudos konferencija vyko mokyklos valgykloje. Pienas, bandelės, besišypsančios „bufetininkės“, per pertrauką atsukbantys vaikai ir nuostabus Vaidos balsas – moteris „gyvai“ atliko vieną mylimiausių Andrew Lloyd Webber kūrybinių „Memory“ iš miuziklo „Katės“.

Spaudos konferencijoje viešėjęs Švietimo ir mokslo ministras Algirdas Monkevičius dėkojo „Lietuvos tūkstantmečio vaikų“ idėjos autoriams ir pasidalijo viltimis šį projektą išauginti iki „Dainų dainelės“ lygio.

**Viltė Žukauskaitė**  
www.DELFI.lt

**IŠNUOMOJA**

**Išnuomojamas 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 pl. Naujasniame name.**  
**Tel. 708-656-6599**

**PARDUODA**

**Parduodami du sklypai Širvintų rajone, 46 km nuo Vilniaus. Ideali vieta privačiam poilsiui. Abejuose sklypuose yra elektra, geras privažiavimas. Skambinti tel. +370-656-56546 arba rašyti el. paštu puraniene@gmail.com**

# TĘSIU SAVO ŠEIMYNINĘ KULTŪRINĘ TRADICIJĄ

Rugsėjo 7 d. 1 val. p. p. žymus smuikininkas Švėgžda von Bekker dalyvaus Santaros-Šviesos suvažiavime.

Jį kalbina Laima Apanavičienė

– Kodėl nusprendėte sugrįžti į Lietuvą po tiek metų, pragyven-tų užsienyje?

– Gyvenu Lietuvoje nuo 2003 m. rugpjūčio mėn. 16 metų pragyvenęs svetur (8 metai Hamburge, 8 m. Paryžiuje), aplankiau daugelį Europos šalių, mokiausi, daug koncertavau, sutikau labai daug įdomių ir skirtingų žmonių – aš visą laiką garsinau Lietuvos kultūrą. Kartą per metus, o kartais – ir po du, grįždavau namo – koncertuoti ar dalyvauti visuomeniniuose renginiuose. Man jau seniai rūpėjo grįžti, dar prieš Lietuvai įsto-jant į Europos Sąjungą. Mano tėvas, garsus Lietuvos dailininkas Algimantas Švėgžda, iki pat savo mirties gyveno Berlyne (mirė 1996 m.). Dažnai su juo susiskambindavau, kalbėdavome apie tai. Tad vieną dieną tvirtai apsisprendžiau grįžti. Taip ir buvo. Grįžus mane mielai priėmė Muzikos akademija, kur iki dabar aš dėstau. Taigi – jau 5 metai aš Lietuvoje.

– Lietuvoje gerai žinomas Jūsų organizuojamas festivalis „Alternatyva“. Kaip Jums kilo mintis organizuoti tokį muzikos festivalį ir kodėl jį pavadinote „Alternatyva“?

– Tas žodelis „alternatyva“ daug kam kelia įvairias mintis. Festivalio alternatyvumas yra tas, kad jis susideda iš labai daug skirtingų atspalvių, kurie yra sudėti kitaip nei visuose kituose muzikos festivaliuose, ir jie puikiai dera tarpusavyje. Europoje alternatyva dažnai reiškia ekstravagantiškumą: kas alternatyvu – tas reta. Renginį pavadinau taip todėl, kad tais metais (2000–2001) visi festivaliai, kurie buvo rengiami privačia iniciatyva, buvo organizuojami daugiausia pasiturinčiai publikai. Buvo rengiami labai dideli piniginiai vajai, norėta pasirodyti su puošniomis suknelėmis, save pareklamuoti. O man norėjosi kultūrinį renginį paversti demokratiniu. Pirmosios trys „Alternatyvos“ praėjo taip, kaip aš buvau išmokęs tai daryti iš Vakarų vokiečių – rengti koncertus įvairiausiose salėse ar net buvusiuose fabrikuose, aikštėse. Ten, kur galima sukviesti daug klausytojų. Norėjosi, kad tas menas būtų prieinamas visiems, kad su menu susipažintų tie geri, paprasti, nuoširdūs žmonės, kurie gal būt neturi už ką nusipirkti bilieto į brangų renginį. Tad tiems žmonėms ir rengėme tą festivalį – nemokamai, kad būtų demokratiškas, kad į jį galėtų patekti visi norintys.

Norėjosi, kad kiekvienas susiras-tų savo muziką. Žanrai ir stiliai buvo skirtingi – čia galėjai rasti ir roko, ir liaudies, ir klasikinės muzikos. Šis festivalis tuo alternatyvus, kad jame skamba muzika, kuri savo tradicija, skambesiu bei pačiomis ištakomis iš tiesų nedaug ką bendro turi tarpusa-vyje, tačiau svarbu ne tai. Svarbiausia – kaip atlikėjai kuria savo muziką, kaip ją atlieka, su koku užsidegimu ir aistra kuriama paties festivalio metu.

Tad pačioje muzikoje buvo alternatyva. Elvis Presley, Louis Armstrong – irgi klasika. Pagal jų melodijas šoko mano tėvai.

Man kaip kokiam sportininkui norėjosi pasigalvėti su tais komerciniais festivaliais. Juk tai – taip pat sa-

Martynas Švėgžda von Bekker (g. 1967 m.) – smuikininkas, pedagogas, visuomenės veikėjas.

Gimė 1967 m. Smuiku pradėjo groti būdamas 5 metų; 7 metų su-grojo pirmąjį rečitalį; 11 metų – pir-mąjį koncertą su Vilniaus simfoniniu orkestru. 1973–1986 m. mokėsi M. K. Čiurlionio menų mokykloje. 1986–1989 m. – Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje pas R. Katilių. Meistriškumo mokėsi pas daugelį žymių pedagogų. 1996 m. tęsė studijas Hamburgo aukštojoje muzikos mo-kykloje pas Mark Lubotsky.

1983 m. dalyvavo Kozian tarp-tautiniame vaikų konkurse Čekijoje (IV vieta); 1984 m. – Lietuvos jauni-mo konkurse (II vieta); 1990 – J. Brahms tarptautiniame konkurse (III vieta). 1991–1995 m. koncertavo su pianistų trio „Coloris“. Elise Meyer (smuiko) ir Hausman (kamerinės muzikos) tarptautiniuose konkursuose laimėjo pirmąsias vietas.

1993 m. grojo Alfred Schnittke koncertą smuikui su Hamburgo simfoniniu orkestru. Tai buvo šio kūrinio premjera Vokietijoje.

Nuo 2001 m. – kasmet vykstančio tarptautinio muzikos festi-valio „Alternatyva“ vadovas.

Išleido keturias kompaktines plokšteles: Šostakovič ir Men-delssohn fortepijoninius trio („Polygram“, Vokietija, 1991), lietuvių kompozitorių kūrinių smuikui solo („Dante“, Prancūzija, 1997), romantinių miniatiūrų smuikui su fortepijonu („Japis“, Islandija, 1998), autorinių miniatiūrų ciklas Le son et la parole („Baltic Optical Disc“, Lietuva, 2005).

1997 m. Martynui Švėgždai von Bekker suteiktas Lietuvos jau-nimo garbės kultūros atašė vardas.

Nuo 2003 m. Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje dėsto smuiko specialybę.



votiška alternatyva.

– Koncertuojate geriausiose pasaulio salėse. Man įdomu, kas skatina Jus, muzikinei visuome-nei gerai žinomą smuikininką, koncertuoti mažose JAV LB salė-se, dalyvauti Santaros-Šviesos renginiuose?

– Apie vieną dalyką aš jau esu užsiminęs pernai viešėdamas Ameri-koje. Mano močiutė Elena Strazdaite turėjo atvykti į New York prieškaryje. Deja, karo metu ji čia neatvažiavo (jei būtų atvažiavusi, tikriausia taip ir būtų čia likusi). Ji – mano pirmoji mokytoja. Močiutė daug kalbėjo apie tą tikrąją Lietuvos aukštuomenę – intelektualinę dvasinę aukštuomenę, kuri privėlėjo trauktis iš Lietuvos. Ji man pasakojo apie savo brolius, pa-žįstamus, Kauno ir Vilniaus pieška-rinį gyvenimą. Tad daug apie lietuvių gyvenimą Amerikoje žinojau iš jos pasakojimų, buvo smalsu. Nedarau nieko kito, kaip tik tęsiu savo šeimi-ninę kultūrinę prievolę. Kas man svarbu XXI amžiuje? Ką besakytume, Čikaga – didžiulis lietuviškas židinys, čia lietuvių daugiau nei Vilniuje. To-dėl ji man labai įdomi. Nesu laiko žmogus, man labai svarbu yra min-tys. Jei susisiečia tam tikri minčių srautai, išsispindžia daug lygčių. Aš čia sutinku labai daug bendraminčių. Vienas dvasinių atradimų buvo Ugnė Karvelis, su kuria aš buvau labai arti-mas Paryžiuje. Esu nepaprastai dė-kingas Algiiui Mickūniui, su kuriuo susitikau pereiniais metais būtent Santaroje-Šviesoje. Visi šie susitiki-mai – tarsi kokia grandininė reakcija. Neringon patekau pakviestas Dan-guolės Kuolas, Arvydo Reneckio dėka staiga atsiradau Čikagoje (Arvydas mane čiupt – sugriebė ir pristatė Al-giui). Algis manęs paklausė, ar būsiu birželį Lietuvoje, o kadangi buvau,

viską aptarėme ir tas ratas įsisuko. Man tai pasirodė įdomu.

Norėčiau užmegzti ryšį su čia gy-venančiu lietuvių jaunimu, ypatingai – su mokiniais. Galvoju net surengti kokius kursus, pažintines paskaitas ar konsultacijas muzika besidomin-tiems mokiniams. Jau pereitą kartą viešėdamas aš sutikau porą labai ga-bių muzikai vaikų. Tokius gabius vai-kus reikėtų jau dabar mokyti groti, nieko nelaukiant. Kodėl atkreipiau dėmesį į vaikus? Pragyvenęs penke-rius metus Lietuvoje, matau, kaip sunku yra išugdyti jaunąją kartą, kaip sunku jai įdiegti tikrąsias verty-bes. Iš praeities jungo laikų turime li-kusių daug negerų padarinių, atėjus kitiems laikams pirmiausia iš užsie-nio plūsta visos negerovės, vaikų gal-vas užplūdo kompiuteriniai žaidimai, veiksmo filmai ir t. t. Tėvai dabar taip pat labai užsiėmę, mažai kas mūsų jaunąją kartą rūpinasi. Jaunimui sunku atskirti „pelus nuo grūdų“, sunku suprasti, kas tos tikrosios ver-tybės. Aš net festivalį galvoju pasukti jaunimo ugdymo kryptimi. Tam su mano vadybininku Linu Repečka esa-me nusprendę įkurti mano vardo fon-dą, esu apie tai kalbėjęs ir su Vilniaus bei Kauno verslininkais.

– Ar nebijote, kad vystantis globalizmui, maišantis įvairioms kultūroms mūsų mažos tautos kultūra, papročiai išnyks?

– Visiškai to nebijau. Esu tokios nuomonės, kad XXI amžiuje nebebus svarbu identifikacijos dalykai – pa-sai, antspaudai, vizos, leidimai. Mūsų kalba, dainos, visa tautosaka, visa tautodailė (juostos, margučiai, kry-žiai), visi šokiai, kurie, rodos, yra to-kie nežymūs – būtent kaip tik tai mus ir išskiria iš kitų. Man atrodo, kad autentiška lietuviškumo formulė liks kalboje, dainose, kurios yra vienos se-

niausių visame pasaulyje. Būdamas kūrėjas aš matau, kaip mūsų seno-vinių dainių dermės lyginamos su seniausiomis Azijos, Afrikos kultūro-mis. Mes turime tokį ryškų senovinį kultūros fondą, kad, mano nuomone, jį sugebėsime išlaikyti savyje. Todėl visų pirma privalome pažinti save pa-tys, pripažinti savo unikalumą, tau-soti ir puoselėti tradicijas – tik tuo-met ir būtent tokie mes būsime įdo-mūs kitiems.

– Tad manote, kad gėris nu-galės pasaulį?

– Taip yra. Tik gaila, kad šiuo metu mes per mažai domimės gra-žiais dalykais. O gražių dalykų yra daug. Manau, kad auklėjant jaunimą tą grožio, gėrio ugdymą reikėtų įvesti kaip prievolę (nebijau to žodžio). Taip turi būti, privalo. Kai vaikas tai gau-na nuo vaikystės, galime nebijoti, kad jis išaugs puikiu žmogumi. Su muzi-ka galima nugalėti pasaulį. Muzika gali daryti ir gerą, ir blogą poveikį. Jos yra įvairios – tamsios ir šviesios. Jei aš imu šviesią muziką, tą, kuri skleidžia gėrį, man nereikia jokių vertimų, jokių tarpininkų, man ne-reikia mokėti kalbų. Mano smuikelis – tai ne tik darbo įrankis. Tai ir gin-klas kovoti su tamsybe ir skleisti šviesą. Smuikas yra labai vyriškas instrumentas – lyg lankas ir strėlė. Kiekvienas šaulys, pabrūžinęs strėle per lanką, išgautų garsą, prispaudęs pirštelį, gautų kitą garsą. Smuikas – tai šaulių instrumentėlis. Su smuiku gali nugalėti geriau nei su koku šau-tuvu. Filosofškai žiūrint smuikas turi didesnę galią nei tai, ką mes dabar matome kokuose filmuose. Dirbdamas savo darbą aš tęsiu tai, ką man nuo vaikystės pasakojo tėvai ir seneliai. Ir man labai pasisekė, kad aš tai girdėjau.

Šiomet pusantro mėnesio pralei-dau Troškūnų kaime, vaikų globos sodyboje, kur priglauti vaikai, ku-riais visiškai nesirūpina tėvai. Ten susidraugavau su daugybe jaunų (7–15 metų) žmonių. Sakau žmonių, nes neskirstau jų į vaikus ir suaugusius, man visi yra žmonės). Aš mačiau, ko-kią įtaką jiems padarė mano muzika. Atsirado kitos mintys, bendravimas. Muzika keičia dvasinę sandarą. Tai yra labai svarbu.

– Esate atlikėjas, kūrėjas, mokytojas. Kuris darbas Jums mieliausias?

– Neišskirčiau nė vieno. Viskas „eina fazėm“. Džiaugiuosi, kad tos „fazės“ yra. Vasarą man nereikia dės-tyti, turiu daugiau laiko pagroti, kur-ti. Tada ateina metas kultūriniam-vi-suomeniniam, patriotiniam-pilietini-am darbui. Dar vėliau ruošu festi-valį, stengiuosi daugiau dirbti su jau-nimu.

– Naudodamasi proga kviečiu Jus atvykti į Čikagos lituanisti-nės mokyklos atidarymą.

– Ačiū už pakvietimą, man labai malonu ir įdomu. Gal tai ir bus tas mano pirmasis žingsnis į susitikimą su lietuvišku jaunimu. Būtinai at-vyksiu.

– Dėkoju už pokalbį, linkiu Jums kūrybinės sėkmės, o žiūro-vus sėkmadienį, rugsėjo 7 d., 1 val. p. p. kviečiu atvykti į Mar-tyno Švėgždos von Bekker kon-certą, kuris vyks Lietuvių dailės muziejuje, PLC.

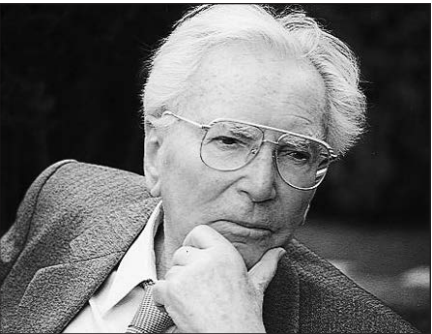
# NAUJI „KATALIKŲ PASAULIO” LEIDINIAI

„Žmogus ieško prasmės”  
Viktor E. Frankl

Iš vokiečių kalbos vertė Austėja Merkevičiūtė. Iš anglų kalbos vertė Zigmantas Ardickas.

Suaugusio žmogaus gyvenime svarbiausias yra prasmės siekimas ir atradimas. Šis principas tapo vadinamosios trečiosios Vienos psichoterapijos mokyklos kūrėjo, austrų neorologo ir psichiatro Viktor Emil Frankl gyvenimo ir kūrybos šerdimi. Jis pasiūlė vieną pirmųjų egzistencinių psichoterapinių sistemų, šalia kūniškojo ir psichinio iškėlęs dvasinio matmens svarbą pilnaverčiam žmogaus gyvenimui ir ypač jo sveikatai. Šis matmuo apima tokius svarbius žmogaus atributus kaip prasmės siekimas, gyvenimo tikslų įgyvendinimą, kūrybiškumas, vaizduotė, nuojauta, savo galimos ateities įžvalga, sugebėjimas mylėti, išgirsti sąžinės balsą. Savo psichologinę teoriją Viktor E. Frankl pavadino logoterapija – sistema, padedanti žmogui ieškoti savo gyvenimo prasmės ir ją atrasti.

Šią knygą sudaro dvi dalys: pirmoji – tai psichologo išgyvenimai fašistinėse koncentracijos stovyklose, tarsi atsakymas į klausimą, kaip žmogus gali išverti tokiomis nežmoniškomis sąlygomis. Antroje dalyje autorius apžvelgia savo pažiūras į psichoterapiją, tarsi atsakydamas į klausimą: o kas gi gali žmogui padėti išverti kasdienybę? Knygoje pateikti ir trys svarbiausi logoterapijos principai: a) gyvenimas yra besąlygiškai prasmingas; 2) kiekvienam žmogui būdingas prasmės siekimas, kuris yra svarbiausias gyvenimo variklis; ir 3) kiekvienas žmogus laisvas pasinaudoti galimybe atrasti prasmę ar ne.



Viktor E. Frankl

V. E. Frankl (1905–1997) medicinos mokslų daktaras, Vienos universiteto neorologijos ir psichiatrijos profesorius. Kaip vizituojantis profesorius skaitė paskaitas daugelyje Amerikos universitetų, Anglijoje, Austrijoje, Šri Lankoje, Indijoje, Japonijoje, Meksikoje, Izraelyje, Rusijoje ir daug kur kitur. Jo knygos išverstos ir tebeverčiamos į daugelį pasaulio kalbų.

„Apie mirtį ir mirimą”  
Elisabeth Kuebler-Ross

Vertėjas: Rasa Drazdauskienė. Leidimo metai: 2008.

Ši knyga nėra vadovėlis apie nepagydomų ligonių slaugymą ar išsami mirštančiųjų psichologijos studija. Tai tiesiog pasakojimas apie galimybę iš naujo pažvelgti į ligonį kaip į žmogų, pakalbinti jį ir iš jo sužinoti, ką mes darome gerai, o ką ne. Autorė tiesiog pasakoja apie ligonius, pasidalijusius su ja kančiomis, lūkesčiais ir viltimis. Šios istorijos paskaitas ir kitus nevengti „bevilčių“ ligonių, būti su jais nuošird-

desniems ir palengvinti žmonėms paskutines jų dienas. Tie, kuriems tai pavyks, suvoks, kad šis bendravimas teikia abipusę naudą; jie geriau pažins žmonių mąstyseną, unikalius žmogiškuosius mūsų gyvenimo puses; tokie išgyvenimai praturtins ir galbūt padės nebe taip nerimastingai žvelgti į savo pačių mirtį.



Elisabeth Kuebler-Ross

Elisabeth Kuebler-Ross gimė 1926 metais Šveicarijoje protestantų šeimoje. 1957 metais baigusi medicinos studijas kartu su vyru emigravo į JAV. Dirbdama Čikagos ligoninėje 1969 metais išleido šią knygą ir tapo pasaulinio garso asmenybe. Sugėbusi priminti pasauliui, jog mirštantieji taip pat yra žmonės, kurių negalima palikti vienišų ir atstumtų, autorė gavo net 23 garbės daktaro vardus.

„Vidinio išgijimo kelias”  
Giuseppe Colombero

Iš italų kalbos vertė Asta Venskauskaitė.

Yra kančia, nuo kurios negalime apsisaugoti. Tai kančia, kurią gyvenimas yra paruošęs kiekvienam: liga, nelaimė, brangaus žmogaus netektis, nemalonumai. Bet yra ir kitokia kančia, kurios žingsnius ir takus gerai pažįstame ir kurios galime išvengti. Tai blogis, kurį mums teikia įvairūs jausmai, pvz., godumas, neapykanta, pavydas, perdėtas įtarumas, noras visur bet kokia kaina pirmauti, priešiškus, neurotiška baimė. Bet mes galime sunaikinti tą pražūtingą neigiamybę, kurios užteršia mūsų vidų ir apnuodija sielą, kraują ir mūsų santykius su kitais, raizginį.

Šia knyga siekiama nurodyti tą kažką – daug ar mažai – ką kiekvienas iš mūsų galime padaryti, kad išgydytume savo vidų ir išvengtume nereikalingų kančių, kad vidinis gyvenimas taptų geresnis. Bet kad tai įvyktų, yra viena būtina sąlyga: tikėti, kad taip gali būti.

Ši knyga yra daugybės susitikimų su kenčiančiais žmonėmis, prie kurių autorius, turėjo progos priartinti kaip kunigas ir psichoterapeutas, patirties vaisius. Šiais puslapiais jis sako skaitytojui, kad tai, ko ieškote, yra visai šalia. Tik reikia atpažinti. Nereikia ieškoti kitur. Kitur yra tavyje.

Giuseppe Colombero – kunigas, teologijos, filosofijos ir psichologijos mokslų daktaras. Gyvena ir jau daugelį metų dirba ligoninių kapelionu Turine, Italijoje.

www.katalikuleidiniai.lt

Žmogus tik žemės svečias  
Ir turi jis sugrįžt namo.  
Bet kaip sunku išleisti jį į kelią,  
Kuriuo negrįžta – niekas niekados.

Pranešame, kad š. m. rugpjūčio 31 d., Rochester Hills, MI, sulaukusi 88 m. Aukščiausiojo pašaukta, mirė mūsų brangi mamytė bei uošvienė

## A † A PAJAUTA STAŠYTĖ GAIŽUTIENĖ

Velionė gyveno Rochester, Michigan, anksčiau Detroit. JAV išgyveno 59 metus.

Gimė Kaune, Lietuvoje.

Nuliūdę liko: dukra dr. Dalia ir žentas Robert Rodens; sūnus Rimas ir marti dr. Eglė Gaižučiai, gyvenantys Kanadoje.

Velionė buvo žmona visuomenininko, diplomuoto inžinieriaus a. a. Jono Gaižučio.

A. a. Pajauta Gaižutienė buvo pašarvota R. G. & G. R. Harris laidojimo namuose, Livonia, MI, kur trečiadienį, rugsėjo 3 d. po rožinio įvyko viešas atsisveikinimas su velione. Gedulingos šv. Mišios buvo atnašautos rugsėjo 4 d. Dievo Apvaizdos bažnyčioje.

Liūdinti dukra ir sūnus su šeimomis

Laidot. direkt. Yolanda M. Zaparackienė. Tel. 313-554-1275

## P A D Ė K A

### A†A KAZIMIERO VYTAUTO DOMARKO (1918-2008)

gyvenimo ir gražių darbų atminimui

šeima prašė aukas skirti Jėzuitų gimnazijoms Lietuvoje.

"Jesuit Fathers-Baltic Project" nuoširdžiai dėkoja velionio šeimai, artimiesiems ir visiems jį prisiminusiems.

Kazimiero V. Domarko atminimą pagerbdami Lietuvos jaunimui aukas skyrė:

Antanas Baronaitis ir Vida J. Sheehan, Chicago, IL, Julius ir Regina Butkai, Chicago, IL, Donna Dutton, Union Pier, MI, Sofija Jelionis, Darien, IL, Vitas ir Linda Kazragiai, Whiting, IN, Viktoras ir Vita Memėnai, Bloomfield Hills, MI, Thomas ir Dainė Quinn, Orland Park, IL, Asta ir Vytautas Reitneriai, Orland Park, IL, Rasa M. Šilkaitis, Lake Forest, IL, Jūratė ir Romualdas Slivinskai, Michigan City, IN, Highland Sr. Group, Highland, IN.

Aukos skirtos gimnazistų švietimo ir dvasinio ugdymo projektams.

"Lithuanian Jesuit Fathers-Baltic Project", 12690 Archer Ave., Lemont, IL 60439

# Nuolaida

Užprenumeravus „DRAUGĄ” metams  
vardadienio ar gimtadienio proga,  
vieną mėnesį „Draugą” siųsime  
nemokamai.

vardas, pavardė \_\_\_\_\_

adresas \_\_\_\_\_

telefono numeris \_\_\_\_\_

Siųskite: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Nuolaida galioja naujoms prenumeratoms JAV.  
Metinės prenumeratos kaina – \$150.00. „Draugą” siųsime 13 mėnesių.



♦**Tėviškos parapijos tarybos ruošiamą** gegužinę „Reunion“ vyks sekmadienį, rugsėjo 7 d., tuoj po 11:30 val. r. pamaldų adresu: 5129 S. Wolf Rd., Western Springs, IL, 60558. Nuoširdžiai kviečiame visus esamus ir buvusius parapijiečius, draugus su šeimomis bei svečius atvykti. Bus vaišės, muzika, žaidimai vaikams. Tel. informacijai: 708-229-2795 (kun. Liudas Miliuskas).

♦**Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė** ir Jūrų šaulių kuopa rugsėjo 7 d., sekmadienį, ruošia Tautos dienos paminėjimą. Šventė prasidės 10 val. r. šv. Mišiomis Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje, Brighton Park. Po Mišių – paminėjimas ir kavutė Šaulių namuose, 2417 W. 43rd Street, Chicago.

♦**Aukštaičių-panevėžiečių klubo** susirinkimas įvyks š. m. rugsėjo 7 d. 12 val. p. p. Jaunimo centre. Kviečiame dalyvauti. Tel. informacijai: 708-296-1577.

♦**Kviečiame visus aplankyti** keliaujančią jubiliejinę parodą „Lietuvos jėzuitų provincijai – 400 metų“ Lietuvių dailės muziejuje, PLC, šeštadienį, rugsėjo 13 d., 5 val. p. p.

♦**Socialinių reikalų skyrius** Lemonte praneša, kad keičiasi trečiadieniais žiūrimų filmų rodymo vieta. Nuo rugsėjo 10 d. filmus galėsite žiūrėti Lietuvių dailės muziejaus patalpose, PLC. Filmai bus rodomi 2 val. p. p. Rugsėjo 10 d. matysite dokumentinį filmą „Žeimelis“, rugsėjo 17 d. – „Skirsnemunė“, rugsėjo 24 d. – „Seredžius“, spalio 1 d. – „Vepriai“, spalio 8 d. – „Labanoras“. Visus maloniai kviečiame.

♦**Rugsėjo 14 d., sekmadienį**, 10:30 val. r. Padėkos Mišios (lietuvių ir anglų kalbomis) ir Eucharistinė procesija baigiant Dievo Motinos Gimimo noveną vyks Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje, Marquette Park (6812 South Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629). Vadovaus kardinolas Francis George, OMI. Visus, kurie procesijoje neš vėliavas, prašome pranešti parapijos raštinei tel. 773-776-4600. Vėliavnešiai rug-

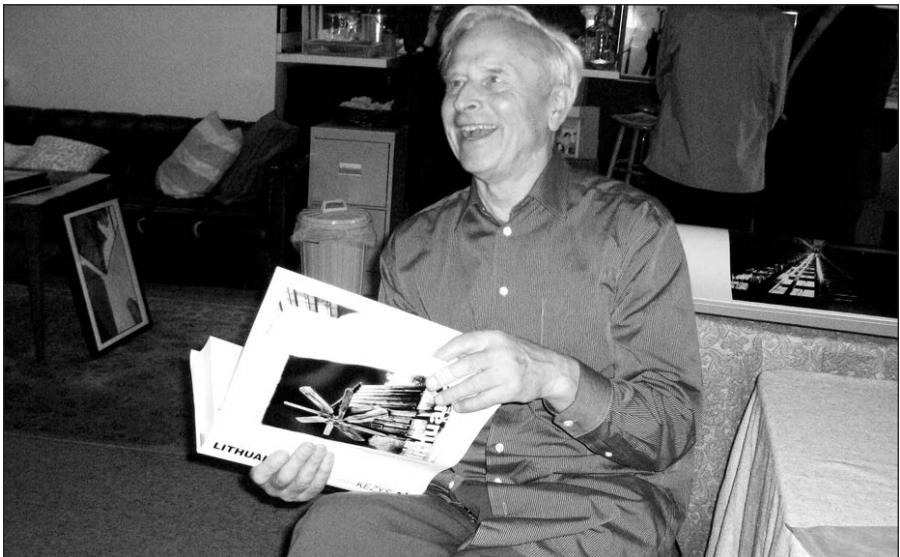
pjūčio 14 d. renkasi prie bažnyčios 10 val. r. Pageidaujančius procesijos dalyvius veš autobusus.

♦**Rugsėjo 21 d. 10 val. r.** Palaimintojo J. Matulaičio misija kviečia dalyvauti mūsų bendruomenės šv. Mišiose ir tarnystės mugėje. Tą savaitgalį bus tik vienos Mišios lauke. Jeigu lis – Mišios bus aukojamos sporto salėje. Bus proga kartu pasimelsti, pavalgyti, pabendrauti, susitikti su kitais misijos nariais, draugais, ir prisirašyti prie tarnysčių. Kviečiame dalyvauti! Matulaičio misijos tel. 630 257-5613, el. paštas: matulaitismission@sbcglobal.net

♦**JAV Lietuvių Bendruomenės** Lemonto apylinkės valdyba rugsėjo 21 d. kviečia į Lietuvių operos pagerbimo vakarą, kuris vyks Jaunimo centro didžiojoje salėje, 5620 S. Claremont Ave., 4 val. p.p. Bilieto kaina – 35 dol. Tai progai ruošiamas skirtas leidinys. Norinčius reklamotis leidinyje ar įdėti sveikinimus prašome kreiptis tel.: 708-424-9345 (Nijolė Penikaitė).

♦**XII Teatro festivalis** vyks spalio 10–12 dienomis Jaunimo centro didžiojoje salėje, 5600 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Kas ketveri metai JAV LB Kultūros taryba sustiprina šią ypatingą lietuviško gyvastingumo išraišką, sukviesdama teatrų sambūrius iš visos Amerikos ir Kanados į Lietuviško teatro festivalį. Dalyvauti šių metų festivalyje jau panoro teatrų grupės iš Čikagos, Los Angeles, Floridos, Toronto ir Detroito. Turint klausimų, prašome kreiptis į JAV LB Kultūros tarybos pirmininkę Dalę Lukienę tel.: 301-598-6657 arba el. paštu: dalelukas@verizon.net. Daugiau informacijos: www.teatrofestivalis.com

♦**XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir** kūrybos simpoziumo pranešėjų registracija pratėsiamą iki š. m. rugsėjo 14 d. Kviečiame registruotis internetiniu adresu: www.mks14.com Keturioliktasis Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas įvyks Padėkos dienos savaitgalį, lapkričio 26–30 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemon-



Algimantas Kezys.

Edvardo Šulaičio nuotr.

Spalio 17 dieną 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, vyks Algimanto Kezio retrospektyvinės parodos, skirtos fotomenininko 80-mečiui paminėti, atidarymas.

Pasveikinsime gerb. Algimantą su gražia sukaktimi, paklausysime Stasio Goštauto pranešimą apie A. Kezio nueitą kelią, apžiūrėsime jo parodą, pabendrausime. Kviečiame visus dalyvauti.

Tel. pasiteiravimui: 708–296–31 96 (Laima Apanavičienė)

**„Draugo“ 99-ųjų metų sukakties pokylis spalio 25 d., šeštadienį, Willowbrook pokylių salėje**  
**Meninę programą atliks solistai Nida Grigalavičiūtė, Genovaitė Bigenytė ir Linas Sprindys**

**Pokilyje dalyvaus garbės svečias Kauno metropolitas arkivyskupas Sigitas Tamkevičius.**

**6 val. v. – kokteiliai  
7 val. v. vakarienė**

**Bilietus į pokylį galima įsigyti „Draugo“ administracijoje, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel.: 773-585-9500.**



**„Draugo“ šimtmečio proga rengiamas istorinis leidinys apie dienraščio gyvavimą per visą šimtmetį.** Leidinys bus gausiai iliustruotas dienraščio gyvenimo įvykiais. Leidinį galima užsiprenumeruoti iš anksto, atsiunčiant 35 dol. Vėliau leidinys bus brangesnis. Čekį rašyti „Draugas“ ir siųsti administracijai adresu: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629, pažymėti leidinio prenumerata ar auka knygai. Visų aukotojų pavardės bus įrašytos knygoje.

## Grožinės literatūros konkursas

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga Lietuvos vardo pirmą kartą Kvedlinburgo analuose 1009 metais paminėjimo proga ir tūkstantmečio jubiliejui pagerbti skelbia romano konkursą. Skiriamos trys premijos: I – 5,000 dol.; II – 3,000 dol.; II – 2,000 dol. Tema kūrėjams: „Lietuvai – tūkstantis metų!“ (Mes didžiuojamės tūkstančio metų istorija ir šimtmečiais kurta tautine kultūra).

**Laikas:** Paskutinė kūrinio išsiuntimo data oro paštu – 2009 m. birželio 30 d. Kūrinys siųsti: ALTS, Konkursui, 2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629, USA.

**Teksto paruošimas:** Konkursui siunčiamas kūrinys turi būti ne mažiau 200 puslapių, parašytas spausdinimo mašinėle arba kompiuteriu, pasirašytas slapyvardžiu. Slapyvardis turi būti užrašytas ant atskiro užklijuoto voko, į kurį reikia įdėti savo kortelę su vardu, pavarde, adresu, telefonu ir fakso numeriu. Tik laimėjusio rašytojo vokas bus atidarytas. Nepremijuoti kūriniai negrąžinami.

**Vertinimo komisija:** Danutė Bindokienė, dr. Jonas Jasaitis, Petras Palilionis, Stasė Petersonienė, Vytautas Volertas.

**Premijų įteikimas:** Lietuvių literatūros šventėje Čikagoje, JAV, Kovo 11-osios – Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventės metu.

Tel. pasiteiravimui: 773-776-3399, Fax: 773-776-7059.

## Nuotraukų konkursas



Repeticija.

Dainos Puterienės nuotr.

„Esu Andris Batraks iš Mississauga, Canada, šoku Toronto ‘Atžalyne’, – rašo redakcijai XIII Lietuvių tautinių šokių šventės dalyvis, spėjęs atsiųsti jam patikusias Dainos Puterienės nuotraukas konkursui „Šokam šokimėli!“ (konkursas tęsiasi iki rugsėjo 1 d.).

**Julius D. Staniškis**, gyvenantis **Macedonia, OH**, pratęsdamas metinę „Draugo“ prenumeratą paaukojo laikraščiai 50 dol. auką. Tariame nuoširdų ačiū.

**Rimantas Kasputis**, gyvenantis **Canton, MI**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo laikraščiai paremti 50 dol. auką.

**Stasys Kungys**, gyvenantis **Fairfield, CA**, pratęsė „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo laikraščiai 50 dol. auką. Ačiū, kad mus skaitote ir remiate.

**Marija A. Meškauskas**, gyvenanti **Chicago, IL**, pratęsė dvi metines „Draugo“ prenumeratas ir paaukojo laikraščiai 50 dol. auką. Nuoširdus ačiū.